

Brassói Lapok

XLI. évfolyam
37 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1935. évi február 15

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedőnkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 66 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej félelve 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félelve 24 pengő, egész évre 48 pengő — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal szövegrészen) 5.50 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 6 lej negyvencentuméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 6-6-43.

...A hang az Ezsaué...

Írta: Kakassy Endre

Figyelemreméltó vezércikk jelent meg a Magyar Párt kolozsvári hivatalosában. Am mindjárt itt az elején meg kell jegyeznünk, hogy nem a szerző személye ad jelentőséget a cikknek, hanem kizárólag az a tény, hogy a M. P. hivatalosa közli az írást, melyet így pártmegnyilatkozásnak kell tekintenünk.

A Magyar Párt tehát úgy vélekedik, hogy nincs értelme a „hidverési” kísérleteknek. A kezdeményezésnek nem kisebbségi, hanem többségi részből kell kiindulnia... mennyire másképpen hat, ha román részből szállnak síkra a gondolatért s hirdetik annak hasznát — nem a nemzetiségek, hanem éppen ellenkezőleg, a román közélet felé? S nyilván az is egészen más, ha a nemzetiségi oldal képviselőjének a barátságos felhívására már csak válaszolnia kell s a kéznyújtást a megállapított és tisztázott feltételek mellett csupán elfogadnia.

Kerek beszéd. Tiszta, elfogadható álláspont.

Azazhogy elfogadható lenne, ha — a cikk választékos terminológiájával élve — „a magyar kisebbség világi képviselője” a múltban ennek megfelelő magatartást tanúsított volna. Más szóval: ha következetes lett volna a ma hirdetett elvekhez.

Nézzük csak, nem akadtak román vállalkozói a magyar-román hidnak?

Szerénytelenül bár, de hadd jöjjenek elő nem is olyan régi, személyes emlékekkel.

Az 1929-iki bukaresti magyar diákból fővédnökei között két súlyos román név szerepelt: Jorga Miklós és Gusti Demeter. Ugy hisszük, nem kell külön bemutatnunk őket a magyar közönségnek. Gusti abban az időben jogi dékánja volt a bukaresti egyetemnek s mellékesen ő szervezte meg és irányította a Román Társadalomtudományi Intézetet, az Institutul Social Roman-t. A mulatságon, fehér asztal mellett ismerkedtem meg ezzel a végtelenül rokonszenves, lekötő tudóssal, akinek nevét már akkor is előnyösen ismerték az európai társadalomtudományi körök. (Itt közbetvetőleg megjegyezzem, hogy Jorga kimentette magát, „képviselőként” azonban lányát küldte el s a pompásan táncoló Jorga-kisasszony hajnalig ropta a csárdást a magyar jószágfiakkal). A helyi beszélgetésből az lett, hogy Gusti tanár, amikor megtudta, hogy újságíró vagyok, névjegyet adott át s megkért, hogy másnap keressem fel a lakását.

A meghívásnak természetesen örömmel tettem eleget. Világosan emlékszem ma is a szavakra, amiket akkor mondott Gusti:

— A kisebbségi kérdés megoldása mindaddig késni fog, amíg a két nemzet egymástól elszigetelten él. Meg kell ismerünk egymást s én módot akarok nyújtani ehhez a megismeréshez. Az önkéntes rendelkezésre bocsátom a Román Társadalomtudományi Intézet pódiumát. Jöjjenek el a magyar írók, művészek, tudósok és politikusok, tartsanak előadást a magyar nemzet kulturájáról, társadalmi, gazdasági berendezkedéséről, ismeressék a magyar kisebbség sérelmeit, álljanak elő javaslataikkal. Egy szóval: mutatkozzanak be úgy, ahogy kultüremberek között szokásos.

Távozásom előtt átadta az Institutul Social az évi beszámolóját. Megkért, hogy juttassam el a Magyar Párt parlamenti csoportjának főtákarához, akit személyesen ugyan nem ismer, de szerkesztésének tartanám, ha megismerked-

A tengerbe zuhant Amerika legnagyobb hadi léghajója

A csendesóceáni tengeri hadgyakorlatokról visszatérőben viharba került, felrobbant és elpusztult a Macon — A 83 főnyi legénységet két ember kivételével sikerült megmenteni

Négy és fél millió dollár és az amerikai légi haderő büszkesége bukott hullámsírba a Macon-nal — Mély megdöbbenés Amerikában a légioriai katasztrófája miatt

Newyork, február 14.

Az Amerikai Egyesült Államok légi haderőjét megint nagy csapás és veszteség érte: legnagyobb léghajója, a „Macon”, egykori testvérhajójának, az Akronnak a sorsára jutott, — lezuhant és tönkrement. Bár ez a szerencsétlenség nem volt olyan borzalmas és nem járt annyi emberáldozattal, mint az Akron katasztrófája, a

négy és fél millió dolláros költséggel épített légioriai pusztulása egész Amerikában nagy megdöbbenést és levertséget keltett, mert a Macon-nal a jenkai-léghajózás legnagyobb büszkesége hullott a tenger hullámaiba.

A Macon katasztrófájáról alábbi tudósításaink számolnak be:

S.O.S.-JELEK A LÉGÓRIÁSRÓL

Sanfranciscói jelentés szerint az USA legnagyobb hadilégihajója, a Macon, a délkaliforniai tengerpart közelében szerencsétlenül járt. Miután hosszasan rádióbeszéléseket adott le, Point-Sur kikötő magasságában lassan a tengerre zuhant, majd elmerült.

Az S.O.S.-jelekre rögtön hat hajó indult a segítségkérő szikratávíratok által megjelölt irányba s

hetnék vele. Pár megleghangu dedikáló sort is írt a könyvbe. Valami olyasfélét, hogy: „...a közeli együttműködés reményében...”

Gusti professzor üzenetét a könyvvel együtt eljuttattam a főtákarhoz. Hogy mi történt ezután, nem tudom. Tény azonban, hogy a Román Társadalomtudományi Intézet pódiumán ezideig egyetlen magyar író, publicista, vagy politikus sem tartott előadást, Gusti felhívása „ad acta” került.

Ö azonban miniszter lett. Ma egyike azoknak a közéleti személyiségeknek, akik az uralkodó legteljesebb rokonszenvét és bizalmát élvezik.

Azon a pódiumon pedig amit mi egyetlen kezlegyintéssel elintéztünk, nem kisebb emberek tartottak és tartanak előadást, mint Maniu, Madgearu, Slavescu, Gafencu, Sadoveanu és a román kultúra, társadalmi és politikai élet más kiválóságai.

a nyílt tenger megadott pontján csakhamar megpillantották a mentőcsónakokban evező legénységet.

A segítségnyújtást, illetve annak gyorsaságát az könnyítette meg, hogy a Macon az amerikai tengeri hajóhad csendesóceáni hadgyakorlatán vett részt s éppen arról volt visszatérőben a szárazföld felé.

Az első értesülések szerint a hatalmas léghajón robbanás történt s ez idézte elő a katasztrófát.

Más jelentés szerint a szerencsétlenséget a partvidéken dühöngő nagy vihar okozta, megrongálva a léghajót.

A haditengerészeti minisztériumhoz érkezett jelentés szerint a legénység a tengeren elhagyta a léghajót és sorsára bízta. Az összesen kilencven főnyi legénységet 2 ember kivételével sikerült megmenteniök a segítségül ment hajóknak. A segélyhajók adták az első részletesebb jelentéseket is.

Vi har, majd robbanás a léghajón

A katasztrófa színhelyének közelében több amerikai hadihajó tartózkodott s ezek érték legelőbb oda. Jelentéseink szerint a szerencsétlenség hasonlóan folyt le az Akron 1933-beli pusztulásához.

Point-Sur közeléből a partról többen megfigyelték a szerencsétlenség lefolyását. Látták, hogy a Macon erősen küzd a heves viharral, aztán leszáll a tenger színére, majd hirtelen ismét felemelkedik, hogy ekkor végleg lezuhanjon a habokba. A katasztrófa eredeti oka azonban az volt, hogy a fedélzetten robbanás történt és a szemtanúk szerint lángok csaptak ki a léghajó elülső részéből.

Későbbi jelentés szerint a legénység megmentett részén kívül számos emberáldozata is van a megdöbbenő szerencsétlenségnek.

Reeves tengernagy, a hajóhad parancsnoka, közölte a washingtoni tengerészetiügyi minisztériummal, hogy

hét mentőcsónakot találtak meg tele a léghajó tisztikarával és legénységével.

A katasztrófa Sanfranciscótól 107 mérföldnyire történt déli irányban, nem messze a partoktól.

A Macon 235 méter hosszú volt s megszakítás nélkül 9 ezer 500 kilométeres utat tudott berepülni. Gyors motorai, a

Ezek után tisztelettel kérdezzük: hol marad a „kinyújtott kéz” teóriája? Nem-e kissé hamisan csengenek az önértékesen keserű szavak, melyek csak azok előtt leplezhetik kisebbségi politikánk nagy hibáit, jöhiszemű, vagy szándékos baklövéseit, akik például a kérdéses vezércikk következő mondatán sem ütődnek meg:

„Ha az idő és az egyetemes világnézet fejlődésén kívül valami előmozdítóhatná és siettetné a román hidépítőket, mint az erdélyi magyar világnézet, politikai és gazdasági egységnek fegyelmzett, éles és kemény kidomborodása a román oldal felé.”

Ha a cikkíró nem lenne azonos a hitleri eszmék népszerűsítő nagyváradi lap ama hangadó teoretikusával, akinek szereplési készsége a fogvasztó vendégeket egyforma készséggel kiszolgáló szorgalmas bodegatulajdonos lendületére

emlékeztet, talán nem is lenne szavunk ehhez a tanáros megállapításhoz. Már csak azért sem, mert, érthetőbb megszövegezéssel, évek óta mi is a magyar erők tömörülését hirdetjük és sürgetjük. Felháborító azonban a romániai magyar közélet erődítményei alá? Az ilyen vendégszerplést mindenestre izléstelennek tartjuk. A romániai magyarság nem kér az ilyen tanácsokból s előbb-utóbb megtalálja a helyes utat a cikkíró buzgólkodása nélkül is. „Kinyújtott kezekről” ne írjanak azok a kezek, semmilyen vonatkozásban, melyek eddig csak bomlasztottak és visszaráncigáltak azokat, akik építeni akartak.

Fessék ki vagy eltehen!

8. sz. SZELVÉNY

a B. L. februári
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója mekapja a B. L. ajándékregénytárának 1935. február havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltatottók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Calea Moșilor 59), vagy a főbizományosnál „Cosmopolis”, Calea Grivitei 10) Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizeték az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

melyek az amerikai technika legnagyobb alkotási voltak, 4 ezer 480 lóerőt fejtettek ki.

A légi óriás lezuhanása idején a tengeren és a partvidéken igen heves vihar és felhőszakadás tombolt s a hirtelen szerencsétlenséget nyilván ez idézte elő.

A TOBBIEKET MEGMENTETTE — Ő ELPUSZTULT

A legutóbbi jelentés szerint megállapították, hogy a Macon fedélzetén összesen 20 tiszt és 63 legénységi személy tartózkodott a katasztrófa időpontjában. Ezek közül a hét mentőcsónakon 81-nek sikerült megmenekülnie, a másik két ember, egyikük éppen a rádiótávírással, aki a Save Our Souls — Mentsetek meg lelkeinket! — vészjeleket leadta, nyomtalanul eltűnt. Megrázó véletlen, hogy éppen ő, aki a többiek megmentését lehetővé tette, pusztult el mindössze másodmagával a 83 főnyi legénységből.

Wiley kapitány, a tönkrement Macon parancsnoka, aki 1935-ben egyedül menekült meg az Akron tűzkatasztrófájából, már maga is megtette jelentését. Eszerint a Macon Point-Sur közelében 1.250 láb magasságban 60 csomó általános sebességgel haladt a viharos légkörben a part felé, amikor a léghajó leglátványosabb orrából bajt jelentettek. Hamarosan megállapították, hogy elszakadt a magasságszabályozó készülék s hogy a léghajó orrával felfelé libbenve zuhanni kezd. Parancsot adott, hogy dobáljanak ki minden fölös terhet, mert ezzel meg akarja lassítani a zuhanást. Amikor a tenger vizének közelébe ereszkedtek, a léghajó hátulsó része bukott előbb a vízbe. Kihaszánálva ezt a körülményt, gyorsan lebecsülték a mentőcsónakokat s beléjük ugráltak, vagy egyszerűen a tengerbe vetették magukat s a csónakokhoz usztak. Ezután a Macon szemük láttára süllyedt el a tengerben.

E pillanatban a büszke Macon a néhai Akron nagyszerű testvér-léghajója, a technika óriási alkotása, 90 méternyire a víz alatt, a tenger fenekén roncsként hever. Nem csupán 4 és félmillió dollár (mintegy félmillió lej) pusztult el általa, hanem a tenger hullámsírája bukott az amerikai léghajózás utolsó sasa is.

Megkezdődtek a tanukihallgatások a budapesti bankrablók bünperében

Budapest, február 14.

A szabadságtörvény bankraolás bűntényének főtárgyalásán szerdán délelőtti megkezdtek a sértettek és tanuk kihallgatását. Ezt megelőzőleg Varga Béla védő kérte az elnöktől vétesse le a bilincseket a vádlottakról. Tarit és Szepesit fel is szabadították a bilincsektől Radovicot azonban nem.

A sértettek ezután elmondották a rablótámadás lefolyását, általában ugyanugy, amint azt maguk a vádlottak ismertették. A tanuk közül Lajkauf Emil műszerezést vallotta, hogy tanulttársa volt Tarinak az Erzsébet mezei-nemzet és szold embernek ismerte. Turi nem dohánzott, nem ivott, egyedül szenvedélye az volt hogy szerette a pisztolyokat és ugyanígy a gangsterfilmeket. Gyakran járt moziba, de csak izgató betörő és bandita-filmeket nézett meg különös előszeretettel.

A Skoda-jelentés letárgyalása előtt

Tatarescu és Bratianu Dinu seregszemlét tartott

„A Skoda-ügy elintézésétől függ a liberális párt jövője” — jelentette ki Bratianu a többségi értekezleten — A miniszterelnök szerint a kormány helyzete szilárd — A kamarában Madgearu élesen összetűzött Titeanuval — Kedvező mederben folynak a Skoda-tárgyalások

Bukarest, február 14.

A többségi parlamentárok tiszteletére rendezett miniszterelnökségi teán fontos nyilatkozatok hangzottak el. Bratianu Dinu pártelnök szólalt fel legelőször. Hangzottatta, hogy a kormánypárt parlamentár tagjainak ebben az ülésszakban fokozott tevékenységet kell kifejteniük úgy a kamarában, mint a szenátusban. Két fontos probléma vár megoldásra, az egyik az új szövetségi reform, a másik a Skoda-ügy. Előreláthatólag nagy harcok lesznek, a többségnek azonban meg kell állania a helyét. A parlament a nemzeti parasztpárt kérésére folytatta le a vizsgálatot a Skoda-ügyben.

Jogi szankciókat nem alkalmazhat sem a kamara, sem pedig a szenátus, azt azonban megteheti, hogy erkölcsileg

megbélyegezze mindazokat, akik tevékenységükkel megkárosították az államot.

A panamát természetesen nem lehet nyugtákkal igazolni. A vizsgálat során azonban olyan bizonyítékok kerültek napfényre, melyek egyes személyek bűnösségét kétségtelenné teszik. A parlament azért nem foglalkozhatott ezideig a Bentoiu-féle jelentéssel, mert időközben tárgyalások indultak meg a kormány és a Skoda-cég között. Nem hagyolhattuk el a fegyverkezés problémáját és nem rughattunk fel egy több milliárd lejről szóló szerződést.

Tatarescu közbeszólt: Szombat estig vagy megújítjuk a régi szerződést, vagy felmondjuk.

Bratianu közli ezután a liberális parlamentárokkal, hogy a jelentés vitája során mindazok felszólalnak, akiknek a vizsgálat során alkalmuk volt betekintni a panama rejtélyeibe. A szerepeket már ki is osztotta.

A többségnek nyugodt, tárgyilagos, de határozott magatartást kell tanúsítania. A nemzeti parasztpárti parlamentárok bizonyára megkísérlik, hogy botrányt provokáljanak, tervük azonban nem fog sikerülni. A többségnek kötelességévé teszi, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg ezeken az üléseken. A kormánypárt szónokait véleménykülönbség nélkül, egységesen kell támogatni. A liberális párt jövője ennek a kérdésnek a megoldásától függ. Mindenkinél ehhez mérten kell viselkednie.

„Aldozati esztendő következik úgy költségvetési, mint adózási szempontból”

Tatarescu a kormány legfontosabb teendőit két probléma köré csoportosítja. 1. A gazdasági s pénzügyi bajok kiküszöbölése, 2. a nemzetvédelem újjászervezése és a hadsereg felszerelése. Nem tagadja, a gazdasági helyzet tényleg súlyos, a bajokat azonban kitartással és bölcs előre látással le lehet győzni. A kormány már több ízben megmutatta, hogy ura a helyzetnek, tisztában van a reá hátruló kötelességekkel és eredményesen tud dolgozni. Az elmúlt esztendőben nagy sikereket könyvelhetett el. Amit azonban nem tudott eddig elvégezni, majd elvégzi ebben az évben. A kormány munkaprogramot dolgozott ki, amit szigorúan fog alkalmazni a gazdasági és a pénzügyi élet minden vonatkozásában.

Aldozati esztendő következik úgy költségvetési, mint adózási szempontból.

Azokért a hibákért kell megsejnedni, a miket az eddigi kormányok követtek el.

A miniszterelnök tömörülésre hívja fel a többségi parlamentárokat. Kéri őket, hogy ne törődjenek azokkal a válsághirekkel és „legendákkal”, amelyek

bizonyos időközökben szoktak jelentkezni, hogy gyöngítsék a párt egységét. Közte és Bratianu között teljes az egyetértés, a kormány távozásáról pedig egyelőre szó sem lehet. „Az uralkodó irántunk való bizalma változatlan, a párt egységét pedig nem rendíthetik meg a rosszindulatú és légből kapott híresztelések”.

2 ÉS FÉLMILLIÁRDOS LESZ AZ ÚJ SKODA-SZERZŐDÉS

Megbízható körökből származó értesülésünk szerint a Skoda-céggel folytatott tárgyalások menetében határozott fordulat állott be, mégpedig abban az értelemben, hogy Skodának a kormány föltételeit nagyrésztben elfogadták s így közeli megegyezésre van kilátás.

Az árakat illetően olyan engedményeket tettek, melyek 15.5 százalékos csökkentésnek felelnek meg.

Kikötötték azonban, hogy a szerződés letiltásáig előállított hadianyagok értékét a román kormány a csehekrona régi árfolyamán térítse meg. Ami az új rendeltetést illeti, kéri, hogy a csehekrona régi és jelenlegi árfolyama között mutatózó 16.6 százalékos különbséget a

cég és a kormány közösen viseljék.

Prágai jelentések szerint a megbeszélések kedvező mederben folynak s kilátás van arra, hogy a hét végén megtörténik az új, 2 és félmilliárd lejről szóló szerződés aláírása.

HARCRA KÉSZÜL A NEMZETI PARASZTPÁRT

Sassu földművelésügyi miniszter ma hosszasan tárcáskozott Madgearu volt pénzügyminiszterrel. Ismertette az új szövetségi törvényt és kijelentette, hogy a kormánynak nem áll szándékában megszüntetni a nemzeti-parasztpárt által felállított szövetkezeteket, mindössze az ellenőrzést akarja megszorgosítani, úgy a fiókok, mint a központi szövetkezeti bank működése terén.

Sassu magyarázata, ugylátszik, nem elégítette ki a nemzeti-parasztpárt vezetőit. Újabb jelentésünk szerint ugyanis a nemzeti-parasztpárt parlamentár tagjai ma délután értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a parlamentben a legkiméletlenebb támadást indítják majd a szövetkezeti törvény ellen. Valamennyi nemzeti-parasztpárti képviselő fel fog szólalni. Ezzel kezdődik meg a párt hónapokig ezeótt bejelentett kormánybuktató harca.

Gömbös csütörtök este tartja meg rádióbeszédét

Pénteken írják alá a magyar-olasz kulturegyezményt

Budapest, február 14.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök csütörtökön este közép-európai idő szerint fél 9 órakor tartja meg már a múlt hét óta beharangozott rádióbeszédét Magyarországi időszerű bel- és külpolitikai kérdéseiről. A miniszterelnök szerdán délután tájékoztatta a kormánypárt értekez-

letét azokról a kérdésekről, amelyeket rádióbeszédében érinteni fog.

Hóman Bálint magyar kultuszminiszter szerda este Rómába utazott a magyar-olasz kulturális egyezmény aláírására, amely pénteken történik meg. Hóman kihallgatáson jelenik meg Mussolininél, a pápánál és az olasz királynál.

Véres összetűzés Bécsben a rendőrség és a tüntető kommunisták között

Egy tüntető meghalt, két rendőr megsebesült

Bécs, február 14.

A tavalyi munkásfelkelés és polgárháború évfordulója kapcsán tegnap este véres összeütközésre került a sor az osztrák főváros Ottakring nevű munkásnegyedében. Johann Nepomuk Berger téren mintegy kétszáz kommunisták munkás verődött össze s tüntetni akart. A rendőrség rögtön közbelépett, hogy elejét vegye a rendezetlenségnek. Erre a tüntetők közül revolverlővéseket adtak le a karhatalomra, amely válaszként két rendőr megsebesült, egyikük súlyosabban, míg a rendőrök azt a kommunistát, aki egy vörös zászlót lobogtatott, lelőt-

tek. Ennek személyazonosságát nem tudták még megállapítani, mert nem találta nála semmi iratot, csak két Mauser pisztolyt. Kivüle még néhány kommunistát megsebesült.

A bécsi központi temetőben a volt köztársasági védőszövetség tavaly elesett vezetőinek sírjaira vörös szalagos koszorukat helyeztek ilyen felirásokkal: „Tiszteljük halottaitokat. Bosszu a fasisztáknak!”

Másutt is voltak kisebb-nagyobb tüntetési kísérletek, amelyek során a rendőrség sok embert letartóztatott.

Csendőrbetörőket ért tetten a kolozsvári rendőrség

Kolozsvár, február 14.

Ma hajnalban a Magyar-utca 38. szám alatti rendőrség közelében levő Pálfi-féle trafiknál betörési kísérletet kísért meg Ilia Romul komiszár. A komiszár arrahaladtában észrevette, hogy Draghiciu Ilie csendőrkáplár és Cartzoiu Joan csendőrkatoná a trafik redőnyét fessegetik. Mindkettőjüket azonnal letartóztatták és átkísítették a rendőrségre. Feltétele szerint a Kolozsváron utóbbi időben annyira elszaporodott trafik-betörés is az ő lelkiismeretüket terheli.

Érdekes jogi döntés a kolozsvári törvényszéken:

büntető bírsággal csak fizikai személyt lehet sújtani

Kolozsvár, február 14.

A Mercur kolozsvári szikvizgyárat az egészségügyi hatóságok egészségügyi kihágás címén 20 ezer lej bírsággal sújtották. A gyár megfellebbezte az ügyet, melyben a törvényszék ma elvi jelentőségű döntést hozott, kimondva, hogy büntető bírságot csak fizikai személyre lehet kiroáni s minthogy a szikvizgyár jogi személyiség, így a bírságot semmisnek nyilvánította.

Abesszinia nem hajlandó megalázkodni Olaszország előtt

Allandóan ülésezik az olasz honvédelmi tanács és sürű diplomáciai tárgyalások folynak

Japan védelmére kel Abessziniának

Róma, február 14.

Hivatalos körökben hangoztatják, hogy a legfelsőbb honvédelmi tanács Mussolini elnökletével tegnap megnyitott ülészaka nem áll összefüggésben az abessziniai viszályal. Természetesen szóba kerülnek azok a katonai rendszabályok is, amelyek az olasz gyarmatok biztonságának szempontjából szükségeseknek mutatkoznak. A legfelsőbb honvédelmi tanács egyelőre permanenciában marad és ez az ülészaka a rendesnél tovább fog tartani. Nem hiszik, hogy komoly háborúra kerül sor, mert csak ha lehetetlenné válik a viszály békés elintézése, akkor nyúl Olaszország fegyverhez.

A párisi Matin római értesülése szerint Affework római abesszin követ két fontos táviratot kapott kormányától. Az egyik távirat a lezajlott összejutkozéseknek abesszin megvilágításban való lefolyását közli, a második pedig utasítja a követet, közölje az olasz kormányval, hogy Abesszinia nem hajlandó sem jövőtételt, sem kárpótlást fizetni. Az addisz-abebei császárnak az az óhaja, hogy a Népszövetség döntése elé vigyék a viszály ügyét, egyébként a negus elszánta magát, hogy minden áron megvédi Abesszinia területi épségét.

A francia kormány nagy érdeklődéssel figyeli az olasz-abesszin ellentét fejlődését. Laval külügyminiszter tegnap fogadta Custozzo gróf olasz nagykövetet, majd Campbell párisi angol ügyvivőt. Chambrun római francia nagykövet egyidejűleg Suvich külügyi államtitkárral folytatott megbeszélést. Francia körökben remélik, hogy a viszályt sikerül békés uton elintézni. Páris egyébként Olaszország mellett foglal állást, egyben azonban csatlakozik ahhoz a közvetítési akcióhoz, amelyet Anglia fejt ki.

Sir Eric Drummond római angol nagykövet közölte kormányával, hogy hivatalosan is értesült arról, miszerint az olasz kormány mozgósította a messzinai és firenzei hadosztályokat, háborús létszáma emelve azokat. A két hadosztály létszáma most 30 ezer ember.

A londoni Reuter-iroda szerint a római és addisz-abebei angol követek folytatják előterjesztéseiket a közvetlen megbeszélések haladéktalan megindítására. Az iroda munkatársának olasz hivatalos körökben ismételt hangoztatják, hogy a mozgósítás csak óvatossági és védelmi rendszabálynak tekintendő. Bár kétségtelen, hogy ha Abesszinia tovább támad, Olaszország is megindítja a háborút. Az olasz közönség viszont hisz Abesszinia állítólagos kincseiben, Sába királynő urany- és drágakő-bányáiban.

Rómában különben Franciaország magatartását tartják a legfontosabbnak, mert az Abesszinia elleni hadjárat előfeltetele az, hogy az olaszok használhassák Francia-Szomália kikötőit és vasutjait.

Az Entente és Olasz-Szomáliába menő olasz büntetőhaderő parancsnokává Graciani tábornokot nevezték ki.

A londoni Evening Standard szerint Abessziniában valószínűtlennek tartják, hogy Olaszország most, az esős időszak beálltával, könnyen kirobbanthassa a háboruskodást. Ennek ellenére Abesszinia allandóan mozgósít.

Az angol sajtó úgy tudja, hogy Mussolini a decemberi valauai összecsapás miatt tisztelendő követe Abessziniától az olasz lobogó előtt, ezenkívül nagyjösszegű kártérítést és bocsánatkérést a határvilágosokért, valamint egyes bizottság kiküldetését a végleges határmegállapításra s biztosítékokat az abesszin kormánytól arra, hogy a határokat a jövőben tiszteltben tartja.

Ugyanakkor az abesszin kormány hivatalos közleményben rámutat arra, hogy

Afdub Abesszinia belterületén van és ott az olaszoknak semmi keresnivalójuk nincs. Az abesszin katonák sohasem viselkedtek kihívóan az olaszokkal szemben, mert erre utasításuk van a császártól. Az olaszok támadták meg gépfegyverekkel abessziniai területen a negus hadseregének egy 25 tagú járőrt.

Igen érdekes, hogy Japan is beleszólt már a viszályba. A római japan követ erélyeshangu átiratban közölte az olasz kormányval, hogy Japan nem tűrheti abessziniai területeknek idegen haderő által való megszállását. Addisz-abebei hírek szerint Japan uszítja az abesszin lakosságot, hogy ne tűrje az olasz benyomulást s a parasztság ezért lázadt fel azon a határvidéken, amelyre az olaszok a határ vitás voltát kihasználva rátették a kezüket.

Az olasz honvédelmi tanács szerdán délután 4 órakor ismét összeült.

Mussolini szerdán fogadta Abesszinia római követét, aki ismertette kormánya

álláspontját a viszály elintézése ügyében. Hir szerint Mussolini fenntartotta az ismert olasz kívánságokat, ennek ellenére azonban remélik, hogy a tárgyalásokat sikerül békés uton befejezni.

Addisz-abebei jelentés szerint az abesszin kormány és az ottani olasz követ között megindult közvetlen tárgyalások a rendes mederben folynak.

Az abesszin kormány azt javasolja, hogy Abesszinia és Olasz-Szomália között semleges terület-sávot létesítsenek a villongások elkerülésére.

Francia körökben általában elismerik Olaszország igényeit, de azt tartják, hogy Olaszország tulsokat kockáztatna a veszélyes és költséges afrikai kalanddal, amely meggyengítené középeurópai helyzetét. A középeurópai egyensúly könnyen felborulhatna s Ausztria függetlensége is veszélybe kerülhetne. Ez a gyarmatpolitika emellett érvelt is szolgáltatna Németországnak arra, hogy gyarmati követelésekkel is előálljon.

Huszonkét szilágymegyei magyar póstás is megkapta a hirhedi körlevelet

„Visszamenőleges hatállyal” dobják ki őket állásaikból

Zilah, február 14.

A kolozsvári postaigazgatóság elbocsátási értesítését most kapták meg a szilágysági kisebbségi póstások. Decemberi visszamenő érvénnyel 22 szilágysági magyar póstás kapta meg a hirhedi körlevelet. Ezek 5—35 évig terjedő szolgálati idő után minden kártérítés nélkül elvesztik kenyerüket.

Hir szerint a póstások közigazgatási perrel támadják meg az igazgatóság elbocsátó rendelkezését.

Halálbüntetést kért az ügyész a budapesti gyilkos trafikrabló fejére

Budapest, február 14.

Zárt tárgyaláson szerdán délelőtti kezdte meg a törvényszék Horváth Sándor büntügyében az ítélezkést, aki — amint emlékeztet — a Vilmos császár-uton agyonverte és kirabolta Hója Sándorné trafikosnét. A rablógyilkos irtózatossággal hajította végre tettét

s a szó szoros értelmében szétzúzta a szerencsétlen özvegy alezredesné fejét, akit éppen zárás előtt lepett meg dohánytőzsdéjében.

Délután már sor került a vádbeszédre is, amelynek során az ügyész ha albüntetés kiszabását kérte az elvetemült fiatalemberre. Ítélet-hirdetés csütörtök délelőtti várható.

Heves összetűzés a kamara szerdai ülésén

Bukarest, február 14.

A kamara mai ülésén Zamfirescu (georgista) Nae Jonescu előadásának betöltésével foglalkozva kifogásolja, hogy a betöltő rendelkezést Nae Jonescuval közölték, holott az előadást a bukaresti diákközpont rendezte. A diákokat kellett volna értesíteni és nem az előadót.

Titeanu belügyi alminiszter: Ez nem személyi ügy. A helyiségről van szó, mely a királyi palota szomszédságában van.

Junian megállapítja, hogy a kormány már a nem politikai természetű előadásokat is betölti.

Titeanu: A rendelkezés csak a Fundatia Carol-ra vonatkozik.

Madgearu: Miért nem zárják be?...

Andrei (nemzeti-parasztpárti): Hány diák sebesült meg a dulakodás alkalmával?

Titeanu: Sebesültek csak a csendőrök között vannak.

Forlugeanu (többségi): Hány sebestiltje volt azoknak a rokkanttüntetéseknél, a miket az önkormányzatok szétverték?

Madgearu közbeszólt.

Titeanu: Önnek, aki a grivici munkáslázadás idején rumbát táncolt az Athenée Palace-ban, mélyen hallgatnia kell...

Madgearu: Ez szemtelenség!

Madgearu szavaira nagy zaj keletkezik. Az elnök, aki csak nagynehezen tudja

A jók között is a LEGJOBB a legerősebb szakállnak és a legérzékenyebb arcbrőnek az

ENERGIE
BOROTVAPENGE.
EZT KÉRJE MINDENK

lecsillapítani a harcias kedélyeket, rendreutasítja Madgearut.

Romulusz Seisana megkérdezi a külügyminisztert: mikor adja át a Szovjet Romániának a 6 milliárd lej értéket képviselő moszkvai román kincstárt?

Fzután megkezdődik a szövetségi törvényjavaslat vitája. Az első felszólaló Lepadatu (nemzeti-parasztpárti), aki a reform ellen beszél.

A SZENATUS ÜLÉSE

A szenatusbn D. R. Joanitescu volt munkügyi miniszter a vlacamegyei választási viszályokat teszi szóvá, majd folytatja a büntető törvénykönyv-tervezet vitáját.

Dr. Marius Georgescu (többségi) kéri a 78-ik szakasz törlesztését, mely a szakmai hozzá nem értés folytán elkövetett emberölést bünteti. Ez elsősorban az orvosok ellen irányul, akik nem vállalhatnak felelősséget pacienseik életéért. Kéri továbbá annak a szakasznak a módosítását, mely az ittasságot enyhítő körülménynek tudja be. Végül kijelenti, hogy a magzatelhajtás törvényes szabályozása mellett van, annál is inkább, mivel valamennyi európai ország között a természetes szaporodás tekintetében Románia statisztikája a legkedvezőbb.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes belműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet terem Világhírű ideggyógyosok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a Ferenc József viz állandó használata az agy és a gerinevelő megbetegedéseknél is a legmelegebben ajánlható.

Egyévi fogház 600 ezer lej elsikkasztásáért

Kolozsvár, február 14.

Trifan Margitot, a kolozsvári erdőigazgató-ság volt pénztárnoknőjét a kolozsvári törvényszék tavalyelőtti 600 ezer lej elsikkasztása miatt 1 évi fogházra ítélte. A tábla ma leérkezett döntése szerint az ítéletet helybenhagyta.

Március elsején hívják be az 1935-ös korosztályt

Bukarest, február 14.

Lapjelentések szerint az 1935-ös korosztály behívása március 1-én fog megtörténni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a hadügyminiszter a közeli napokban benyújtja a parlamenthez.

Fagyhullámot jelent a bukaresti idővizsgáló intézet

Bukarest, február 14.

A bukaresti idővizsgáló intézet jelentése szerint az egész országon fagyhullám vonult végig. Bukarestben —21, Kolozsváron pedig —32 fokot mértek.

A vonatok a szibériai hideg dacára a maracesti—panciui vonalat kivéve menetrendszerűen közlekednek. A zilah—szilágycsehi vonalon helyreállott a forgalom.

A LEJ KÜLFÖLDÖN

Bécs 2.59—63, Berlin 24.88—92, Prága 15.25—53, Budapest 3.41—44, London 4.36.50.

Miért is kérik tömegesen a székelyek az állami iskolákat?

Csikcsatószege, Csikmadaras és Csikbánkfalva példája — Angelescu győz, de csuf győzelem ez, amelyre pirulás nélkül nem hivatkozhatik

Csikszereda, február 14.

Más években tanév közepén békében hagyták a felekezeti magyar iskolákat. Az évelei megszokott hatósági nyomás, megfélemlítés és más eszközök kipróbálása után nyugodtan do'gozhattak. Most azonban más világot élünk. A türelmetlenség szelei fujnak mindenfelől és Angelescu a közoktatásügyi miniszter. Így aztán az egyre jobban gyengülő felekezeti magyar iskoláknak nincs kegyelem. Árgus szemekkel figyelik, hogy hol és mikor lehetne megadni a kegyelemdőfést?

Szomorú igazság, hogy a csikmegyei felekezeti iskolák ebben a tanévben vesztettek legtöbbet. Nincs olyan magyar iskolája a megyének, melyet ki ne kezdett volna a üzzel-vassal való románosításra törekvés.

Csikcsatószegezen államellenes magatartás miatt közvetlen a tanév elején miniszteri rendelkezésre betiltották a felekezeti iskolát. Néhány hétre rá az iskolaépületet csendőri segédlettel azon a címen vették el, hogy az a község tulajdonát képezi. Pár nap s a hosszú évtizedeken át felekezeti iskola céljait szolgáló épületbe beköltözött a románnyelvű állami iskola.

HIRTELEN MEGSZALLOTTA A SZÉKELYEKET A „JÓAKARAT”

Növendékekről is gondoskodtak. Hirtelem megszallotta a székelyeket a „jóakarát” s gépen sokszorosított románnyelvű nyilatkozatokat írtak alá, melyben „kinyűrgöttek” a csikszeredai tanfelügyelőségnek, hogy gyermekeiket állami iskolába írják.

A tanfelügyelőség természetesen teljesítette a kéréseket s két hónap alatt 63 növendéket írtak be „önkéntes” nyilatkozatok alapján az állami iskolába. Így, a mikor a felekezeti iskola működési engedélye megérkezett, csak 11 növendéke maradt. Erre a csikszeredai tanfelügyelőség arra az álláspontra helyezkedett, hogy magániskola csak 20 tanulóval működhetik. Csikcsatószegezen ez a feltétel hiányzik s így az iskola megnyitásától szó sem lehet. Ebben a színszékely közegben a kulturizációs iskolapolitika célja: egyelőre megszünt a magyar nyelvű oktatás. A románul egy szót sem tudó székely gyermekeket, magyarul egyáltalán nem beszélő állami tanítók „oktatják”.

Csikmadarason is kétségbeesítő dolgok játszódtak le. Itt Oprea Leonte igazgatótanító parancsnoksága alatt folyik a felekezeti iskola elleni támadás. A cél az, hogy a jól felszerelt és berendezett felekezeti iskolai épületet az állami oktatás céljainak szerezze meg. Az úgy persze nehezen, sőt egyáltalán nem megy. Esetben még téves telekkönyvi bejegyzésre sem lehet hivatkozni s így más eljárás-módhoz folyamodtak.

El kell népteleníteni a felekezeti magyar iskolát, addák ki a jelszót. Az eszközök nem, csak a cél a fontos. És megkezdődött a hajrá.

Minden elképzelhető eszközzel gyomrozni, majd bűrságnálni kezdték a székely szülőket. Az évelei beiratási nyilatkozatokat kifogásolták. Ezen az alapon állami iskolába parancsolták a székely tanulókat s akik ragaszkodni mertek ősi nyelvükhöz és nem engedelmesskedtek, jött a hatalmas, nyomtörszeontó bírságáradat.

Ilyen eszközök és az ígéretek soha nem hallott bősége után itt is „megjött” az eszük a székelyeknek. Egyszerre, összefoglaló kimutatás kíséretében száz székely szülő románnyelven írt gépen sokszorosított nyilatkozatát küldte be Veress Dénes és Pop Joan tanuk aláírásával hitelesítve, Oprea Leonte igazgatótanító, a csikszeredai tanfelügyelőségre és jelentette, hogy az állami iskola növendékei a székely szülők „jóakarataból” december és január hó folyamán 100 növendékkal szaporodtak.

CHELE TANFELÜGYELŐ UR MOSOLYOG

Chele csikszeredai tanfelügyelő mosolyogva jegyezte meg a fenti esetekkel kapcsolatban, hogy teljesen törvényes keretek között járt el. A törvény megengedi, hogy a szülő kérésére évközben is bármely magániskola kötelekéből állami-ba léphessen át a iskolakötele tanuló. Tehát az állami oktatás minden tekintetben fedve van. Törvényesen járt el. Teljesítette a székely szülők „önkéntes” kérését.

Az idevonatkozó nyilatkozatokat is bemutatta, melyekben román nyelven az áll, hogy nyilatkozataikat befolyásmentesen, saját elhatározásukból tették meg és írták alá a szülők.

Kétség sem fér hozzá a kulturizációs állami oktatás ésszel dolgozik. Az aztán más lapra tartozik, hogy az ősi nyelvhez ragaszkodó székely szülő tudta-e mit ír alá? Lefordították és megmagyarázták-e neki mit tartalmaz a románnyelvű nyilatkozat, melynek szövegét nem ismeri? Egy bizonyos és kétségbevonhatatlan, hogy a szülői nyilatkozatok, melyek óriási kárt jelentenek az erdélyi felekezeti magyar oktatásra, a tanfelügyelőség birtokában vannak.

December közepén a csikszentgyörgy—

bánkfalvai felekezeti iskola növendékei közül 22 tanulót, azon az alapon parancsolt állami iskolába a kultúrznás oktatási rendszer, hogy az iskola Csikbánkfalva község területén fekszik s oda csak felsőbb jóváhagyással lehet beírni a csikszentgyörgyi illetőségű tanulókat. A szülők törvénytelenség címén kifogásolták a tanfelügyelőség eljárását s gyermekeiket továbbra is a felekezeti iskolába járatják. Erre 500—900 lej között váltakozó bírságáradat következett. Az ügy egész Angelescu miniszterig jutott, a ki Stan vezérfelügyelőt küldte ki a tényállás tisztázása végett.

A vezérfelügyelő idevonatkozó jelentése alapján most érkezett le a miniszteri rendelet, melyben megdorgálják a csikszentgyörgy—bánkfalvai felekezeti iskolai igazgatóságát, hogy törvénytelen beírásokat eszközölt. Engedélyezik, hogy a szóbanforgó 22 gyermek a tanév végéig tovább látogathassa az iskolát. Ugyanakkor leszegezi a rendelet, hogy ha a jövőben hasonló törvénytelen beírások fordulnak elő, haladéktalanul bezárják az iskolát.

A csikszentgyörgy—bánkfalvai ügyel kapcsolatban halomszáma adja ki a tanfelügyelőség és miniszter a rendelkezéseket. Közben nem veszik figyelembe a

magánoktatásról szóló törvény rendelkezéseit, mely nem köti helyhez az iskolakötelest. E törvény szerint minden szülő abba az iskolába járathatja gyermekét, amelyikbe éppen akarja. Nemhogy a Csikszentgyörgy község határára épült hivatalosan csikbánkfalvainak nevezett felekezeti iskolába ne járathatná, hanem Szatmárra, vagy Aradra is küldheti. Tehát törvény szerint nincs jogában a miniszternek a szülők törvénybiztosította jogait gáncsolni. És mégis csinálja. Így parancsolja a mindenáron elrománosításra törekvő szellem.

A NYELVVIZSGAZTATÁS EREDMÉNYE

A csikszentdomokosi és gyergyószentmiklósi felekezeti magyar iskolák további létét a legutóbbi nyelvvizsgák veszélyeztetik. A két iskola összes tanítói elbuktak a nyelvvizsgák során. Az idevonatkozó miniszteri rendelet szerint nem tanthatnak, csak első és másodosztályban. Tehát harmadosztályon felül tulajdonképpen tanítók nélkül állanak a szóbanforgó iskolák.

Most a csikszeredai tanfelügyelőség szigorú átiratot küldött az iskolákat fenntartó egyházközségnek, hogy záros határidőn belül gondoskodjanak új tanítókról, mert ellenkező esetben kénytelenek lesznek megvonni a működési engedélyeket. Tanítók nélkül egyetlen iskola sem működhetik — hangoztatja a rendelet.

Törvény szerint azok az iskolák sem működhetnek, melyben nincs felállítva mind a hét elemi osztály.

Igy a csikszentdomokosi és gyergyószentmiklósi felekezeti magyar iskolák sorsa is veszélyben forog. Ha nem tudják a kívánt súlyos feltételeket a meghatározott időn belül teljesíteni, jön a megtorlás, melynek célja újabb magyar iskolák megsemmisítése.

Ferencz Gyárfás

Az aninai bányászok beszüntették a sztrájkot

A 39 órai földalatti éhségstrájk rendkívül megviselte a bányászokat

Bukarest, február 14.

A Stájerlak-Anina-i bányákba bezár között 527 munkás kedden este 11 órakor abbahagyta a 39 óra óta tartó éhségstrájkot és elhagylák a tárnákat is, ahol már teljesen kifogyott a levegő. A sztrájkoló munkások közül nagyon sokan rendkívül súlyos állapotban vannak. Huszat közülük kórházba kellett szállítani.

Szerdán délelőtt a bánya igazgatósága újabb tárgyalásba kezdett a munkásság megbízottjaival. Az igazgatóság megígérte a sztrájkolók hozzátartozóinak tett ígérteit, hogy a sérelmeket a lehető legkorábban orvosolni fogja.

A bukaresti Semmitőszék február 16-án, szombaton, tárgyalja az aninai bányászok és az igazgatóság között felmerült bérkonfliktus ügyét.

Zilahon is volt már egy sikeres „halott-támasztás”

Pár évvel ezelőtt az egyik zilahi kereskedő felesége „meghalt” műtét közben, az Adrenalin azonban „életre keltette” s azóta teljesen egészséges

Zilah, február 14.

Pár nap e'ött mi is beszámoltunk arról a bravúros műtétről, melyet egyik londoni kórház operátorja végzett egyik betegén. Műtét közben a beteg meghalt: szívére megállt, lélegzete elakadt s a műtétnél segédkező orvosok megállapították, hogy az életnek már semmilyen jele nem észlelhető. Az orvosnár ekkor Adrenalin fecskendezett a beteg szívének izomzatába, közben mesterséges lélegzéssel mozgásra kényszerítve a tüdőt is: a szív működése lassan megindult és a halott „feltámadt” s pár hét után gyógyultan hagyta el a kórházat. Az esetről, mint az angol orvostudomány bravurjáról emlékezett meg a világ-sajtó.

Ebből az alkalomból talán nem érdektelen megemlíteni, hogy tökéletesen hasonló eset fordult elő a zilahi kórházban is pár év előtt. Egyik tekintélyes zilahi kereskedő felesége hirtelen súlyosan megbetegedett s az orvos azonnali műtétet javasolt. A beteget beszállították a zilahi kórházba és dr. Roth Hermann kórházi főorvos, dr. Reich Izidor és dr. Szinetár Ödön helybeli orvosok segítségével azonnal hozzáfogott a műtéthez. A bonyolult műtét már a befejezés felé közeledett, a mikor az elaltatott beteg érverését figyelő egyik orvos megdöbbenve tapasztalta, hogy a

szívműködés egyre gyengébb, akadozóbb lesz s végül teljesen megáll.

— Főorvos ur, hagyja abba a műtétet: a beteg meghalt, — jelentette az operációt végző dr. Rothnak.

— M'ndogy — válaszolta az igazgató, — én már befejezem.

A műtét pár perc múlva véget is ért, a főorvos azonban ahelyett, hogy a beteget, akin az életnek semmi jele sem volt már észlelhető, a hullakamrába vitette volna, még egy utolsó kísérlethez folyamodott. Miközben az egyik asszisztens mesterséges lélegzéssel működésben tartotta a beteg tüdejét, megfelelő izgatószerrel: Adrenalin fecskendezett be a szív izomzatába. A kísérlet s'került s a beteg szívére se lassan ismét megindult, légzése egyre szabályosabb lett, percekig tartó, halálos nyugalmi állapot után ismét visszatért belé az élet, pár hét után gyógyultan hagyta el a kórházat s azóta is a legjobb egészségre örvend.

A különös eset akkoriban az egész várost élénken foglalkoztatta, nyilvánosságra azonban még a szakirodalomban sem került, mert Roth dr. nem tulajdonított olyan nagy jelentőséget a do'ognak, am'nhogy szerencsés véletleneket nem is lehet az orvostudomány, különösen az angol orvostudomány „bravurjainak” elkönyvelni.

Köves József

CSEREPÁROK

★

Az etn'kai rendelet idegőrlő napjaiban mintegy két évvel ezelőtt megjelent könyv került e sorok írójának kezébe. — Két évvel ezelőtt Verő Henrik egy kis füzetet jelentetett meg, amelyben nem is annyira a gazdasági problémák megoldásának tervét boncolgatja, mint inkább odavonatkozólag keres utakat és módokat, hogy miképpen lehetne a túlzott és felflútt nacionalizmus napjaiban a lelkeket megbékéltetni. A könyv oda tendál, hogy cserepárokat kellene bizonyos meghatározott arány és kulcsszám szerint az egyes országokba kiküldeni. Fiatal emberek, diákok, induló egyszíntencák gyűlölettel és haraggal állnak minden más nációnál szemben. Mi úgy kezeljük a közeli és még ugyabban a távoli szomszédot, mint ahogy divatjátmulta ifjúsági regények a malájiakról, vagy a zulukafferekről beszélnek. Ennek tisztán és kizárólag az az oka, hogy a most felnövő fiatalok éppen úgy nem ismeri a többi európai nemzetek fiait, mint ahogyan az ifjúsági kalandor-regényekből sem ismerhette meg a hajdani fiatalok az exotikus vidékek törzseit, népeit, azok szokásait és lelkületét. Verő Henrik azon a véleményen van, hogyha a mi feltörő fiatalságunk egyrészt kiküldenék a legkülönbözőbb európai országokba és ennek megfelelően az európai országok is küldenének ide, Román'ába, cserepárokat, másképp látnák és másképp ismernék meg ezek a fiatalok a ma gyűlölt, megvetett és egymással szemben ellenséges érzelű európai nemzeteket és másképpen ismerne meg bennünket Európa minden gyermeke is.

Nagyon érdekes és nagyon tanulságos az ötlet és ami a legszomorúbb, annyira bölcs, hogy természetesen visszhangra nem is találhatott. Annyira Kolumbusztól a tétel, amely kézenfekvővé teszi, hogy a szemtől szembe való megismerés a gyűlölet feloldásának legegyszerűbb eszköze, hogy mindazok, akik a politika szerkevények rudját igazgatják, ezektől az okos szavaktól eltérítetni magukat nem hagyják. Most, ezekben a lázas napokban, ide kell jegyezni ennek a könyvnek ötletét, hátha akad mégis a polit'kusok erdejében egyetlen egyed, aki ebben a tulhevült és gyilkos atmoszférában meghallja a szót az ötletet, a tervet, melynek útján béke születhetnék ahelyett az ádáz acsarkodás helyett, amelyet az etn'kai rendeletekkel tüzdeltek tekintet nélküli nacionalizmus ígér.

Teljes erővel dühöng a tél

Emberemlékezet óta nem dult ilyen itéletidő Szilágymegegyében

Hóvihar, amelynek mennydörgése és villámai is vannak
Farkasordító hideg Kelet- és Közép-Európában

Zilah, február 14.

A napok óta tartó állandó havazás ismét megbénította Szilágyság közlekedését. A vonatok több órás késéssel járnak ugyan, az autóbusszok közlekedése azonban a Meszesen emelkedő többméteres, áttörhetetlen hótorlaszok miatt a Zilah—kolozsvári, Zilah—szilágycsehi, Szilágysomlyó—margittai, Zilah—Sarmaság—szatmári vonalakon szünetel. Az autóbussztársaságok egy ideig kísérleteztek az utak eltakarításával, de minden eredmény nélkül, mert a Meszes egyes részein

a hófúvás még a lapátoló munkásokat is betemelte.

A mindent elborító szibériai hóval s a rendkívüli hideggel elkerültek a farkasok is. Zoványon, Nagyaluban, Bürgeszden már a falvakba is belörték az éhes padállatok s egyik bürgeszdi gazda istállójából

a gazda szemelattára ragadtak el két juhot.

Hosszaszűz községben embereket is megtámadtak a farkasok.

Az influenza járvány is egyre súlyosabb méreteket ölt. Különösen Szilágysomlyón, ahol a betegek száma négyszázról pár nap alatt ezerkétszázra emelkedett. De rengeteg beteg van Zilahon, Tasnádon, Zsilbón és Szilágycseiben is.

Tegnap délután Zilahon különös természeti tümenyt észleltek. A szakadatlan hóesésből óriási hóvihar keletkezett, mely csaknem egy órán át tartott. A vihar alatt villámok cikáztak, hatalmas mennydörgésektől követve. Ebben az időszakban előforduló hasonló természeti tümenyre a legöregebb emberek sem emlékeznek, de alig van példa rá az időjárásutatók feljegyzéseiben is.

MARGITTA KÖRNYÉKÉT IS ELZÁRTA A HÓ

A Margitta és környéki nagy havazás, amelyről különben már írtunk és amely közel három hete tart, az utakat teljesen elzárta, úgy, hogy a közlekedés megszűnt a Margitta melletti falvak között.

Tegnap reggel egy nagyobb csapat farkascorda hatolt be Bogyszló községbe és ott Nagy Gábor istállóját támadta meg. A gazda segítségkérésére a szomszédok összesereglettek és kapákkal, baltákkal futamították meg az éhes farkascordát.

Emberemlékezet óta Bogyszló és környékén ilyen nagy havazás nem volt és ennek tulajdonítható, hogy éhes farkasok törnek be a községekbe.

AZ ERDEI VADAK A VÁROSOK FELÉ MENEKÜLNEK

Szilágysomlyó a tomboló hóvihar után valószínűleg szibériai képet mutat.

Embermagasságú hótorlaszok zárják el a városkát a külvilágtól és az utcákon is megállt az élet.

Emberemlékezet óta nem borította ekkora hóréteg a környéket. Az erdő vadjai az emberlakta helyek felé menekülnek.

Az erdőkből az őzek egész a város széléig jöttek le.

A vadászok több farkast elejtettek.

Az autóbusszforgalom a behavazott utakon teljesen szünetel, a vonatok nagy késéssel közlekednek.

A Szilágycsehi és Sülemed között közlekedő személyvonat Egerháztól két kilométernyire az éjjeli órákban

nyílt pályán elakadt a hótorlaszokban, melyek a sineket borítják.

Csak reggelre érkezett ki Nagybányáról hóke. Az utasok nagy része az átdidergett éjszaka után betegen érkezett meg Szilágysomlyóra.

Nagy aggodalommal néznek a hóolvadás elé, mert az óriási hótömegek

gyors olvadás esetén végzetes katasztrófát, valószínűleg elsöpréssel fenyegetik Szilágysomlyót.

A megyefőnök máris intézkedett. Tűzjokat készítettek és 50—60 főnyi mentőcsapatot szerveznek, hogy árvíz esetén nyomban készen legyenek. Ezenkívül katonaságot is vezényelnek ki.

SZIBÉRIAI HIDEG KELET- ÉS KÖZÉPEURÓPÁBAN

Budapest, február 14.

A budapesti időjárásvizsgáló intézetnek a múlt hét végén a szibériai fagyhullám Közép-európa való átjutását illető jósolata pontosan bevált. Kedd estére egész Kelet- és Közép-Európában beállt a szibériai hideg.

A keddről szerdára virradó éjszaka a hőmérséklet Magyarországon, de különösen az

ország keleti felében, mindentűt a mínusz 20 fok Celsius alá szállt le. Budapesten 22, Debrecenben 26, Kecskeméten pedig 31 fok hideget mértek.

ERDÉLYBEN IS

Szibériai fagy köszöntött be kedden estétől Erdélyben is. Brassóban például szerda hajnalban 26, szerda délelőtt pedig 18 fok volt a hideg, annak ellenére, hogy szép, napos idő volt. Románia más részeiből is 20 és 30 fok körüli fagyot jelentenek.

Zárgondnokság alá helyezték Nagyszalontát

Jonescu bukaresti ügyvéd rendelkezik a város minden ingó és ingatlan vagyona fölött

Nagyszalonta, február 13.

Kilenc esztendeje annak, hogy a közigazgatási törvény Nagyszalontát várossá léptette elő, de ez a kilenc esztendő elég volt ahhoz, hogy a fejletlen városszervezés minden variációját kivegye az egymást követő városi tanácsok. Előrelátható volt, hogy a különböző egyéni és városfejlesztési akciók és programok a tönk szélére viszik a valamikor dúsgazdag községet. Ezek a szomorú jóságotok be is következtek.

Ma érkezett meg Szalontára Jonescu bukaresti ügyvéd, a Póstatakarékpénztár jogtanácsosa, aki magával hozta az igazságügyminisztérium azon végzését, mely szerint Nagyszalonta város minden ingó és ingatlan vagyonát,

valamint készpénzállományát zár alá helyezi.

Az ügy előzménye — amint már jelentettük — az volt, hogy a Póstatakarékpénztár felmondta Nagyszalontának 7 millió lejes kölcsönt, mivel a város nem birt eleget tenni heti 40 ezer lejes fizetési kötelezettségének. A zár alá helyezési végzés már a zárgondnokot is kijelöli Popescu Gheorghe, az állami adóhivatal főnöke személyében.

Az első pillanatban nagy megdöbbenést keltett a hír Nagyszalontán, de végeredményben mégis megnyugvást okozott az a tudat, hogy a pénzkészletet kivesszük a jelenlegi vezetőség kezéből és a befolyó jövedelmek valóban a kölcsön törlesztésére fordítják, kivéve azt az összeget, mely a város adminisztrációjának zavartalan menetéhez szükséges.

Drámai jelenet a Hauptmann-pör fő tárgyalásának végén

Egy lelkes odaadott a bíróságnak, hogy nem Hauptmann a Lindbergh-gyerek elrablója

Flemington, február 14.

A Hauptmann-pör tegnapi tárgyalásának végén váratlanul drámai fordulat állt be. Amikor a bíróságnak már megkezdte az esküdtek kiiktatását, hogy milyen jogi szempontokat kell figyelembe venniük a verdikt meghozatala során, Burns Vince, a kongreganista egyház papja ordítva követelte, hogy hallgassák ki, mert fontos tényről akar tanuvalomást tenni. Kiabálva elmondta, hogy 1932 virágvasárnapján, néhány héttel a Lindbergh-gyerek elrablása után, felkereste őt egy férfi s meggyőzte neki, hogy ő követte el a halállal végződött gyermekrablást. Az illető hasonlított ugyan Hauptmannhoz, de nem ő volt.

Burns lelkes bejelentése villámcsapásként érte a bíróságot és hallgatóságot egyaránt. Az esküdtek, ügyvédek felugráltak, nekimentek a papnak, aki az egyik ablakra kapaszkodott fel előlük. Le akart

tánnon ráncigálni, 5 azonban leütötte az egyik fegyvert is. Csak nagynehezen tudták lefogni és csupán hosszas dulakodás után sikerült kituszkolni a tárgyalóteremből. A folyosón aztán tovább követte, hogy hallgassák meg s hangoztassa, hogy ezt már régen kérte a bíróságtól, de nem idézték meg tanúnak.

A nagy izgalmat keltett intermezzo után az elnöklő bíró figyelmeztette az esküdteket, ne engedjék befolyásolni magukat a lelkes nyilván kitervezett fellépésétől.

A botrány hírére többszáz főnyi tömeg valószággal megostromolta a bíróság épületét, követelve, hogy adjanak alkalmat Burnsnek is a vallomásra. A tömeget rendőrség és katonaság oszlatta szét.

Lehetséges, hogy az eset következtében a bíróság mégis kényszerül meghosszabbítani a fő tárgyalást s így az ítélethezatal későbbre marad.

Örökösödési per a jótékony célra hagyott negyedmillió körül

A magyarországi unokaöccs is igényt támaszt egy temesvári nagyiparos ellen

Temesvár, február 14

Érdekes örökösödési per indult meg a temesvári bíróság előtt. Az örökbeahagyó a Prohászka-malom egyik volt főtisztviselőjének felesége, a végrendelet kedvezményezettje, illetve végrehajtója Prohászka Ede, ismert temesvári nagyiparos, a panaszos pedig egy magyarországi rokon.

König Mihály annakidején főtisztviselője volt a legnagyobb temesvári malomnak. A háború utáni években halt

meg. A hátramaradt vagyont az özvegy intézkedése szerint továbbra a malom kezelte betét gyanánt. A vagyon készpénzből és értékpapirokból állott és felülmulta a kétszáz ezer lejt.

1932 november 12-én özvegy König Mihályné szül. Donáth Ilona is elhunyt. Végrendeletében, amely 1932 januárjában készült, a hagyaték feletti teljes rendelkezési jogot Prohászka Ede malomigazgatóra ruházta, akivel Königék bizalmas baráti viszonyban éltek. A vég-

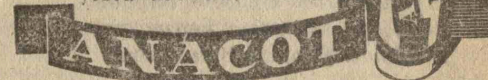
ÁLLANDÓ ORRFUVÁS,

tüsszentés elriasztja az embereket a közeléből, zavarja Önt munkájában!

Gondoskodjék idejében arról, hogy ne legyen fertőzésnek kitéve!

A spanyolláz, influenza, nátha bacillussal a szájrészen keresztül hatolnak a szervezetbe, ahol a nyálkahártyákat támadják meg. Az ANACOT pasztilla, ez a megbízható fertőtlenítőszer, aktív formaldehid tartalmánál fogva elpusztítja a baktériumokat és megvédi Önt a fertőzésektől. Az ANACOT pasztilla szedése igen egyszerű és kellemes. Szopogassa állandóan a jóízű ANACOT pasztillákat, ezáltal megvédi szervezetét az annyira kellemetlen és veszélyes spanyolláztól, náthától, influenzától, mandulagyulladás-tól.

30 pasztillát tartalmazó fiola ára 37.— lei.

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

rendelet szerint tetszése szerint rendelkezhetik a vagyonnal, illetve a hivatalos költségek levonása után tetszés szerinti jótékony célra fordíthatja a pénzt, a nélkül, hogy bárkivel szemben elszámolási kötelezettsége állana fel.

Königné halála után hét rokon jelent kezett örökösödési igényekkel. Prohászka Ede körlevélben 5—5 ezer lejt ajánlott fel mindegyiknek, amit azok nagy részt el is fogadtak. Csak az elhunyt unokaöccse, Körösi Sándor, bácsalmási (Magyarország) lakos támasztott igényeket és ügyvédje, Kormos Lajos dr. után pert indított 254.666 lejt kiadására iránt. A kereset többek között formai okokból is megtagadja a végrendeletet, azzal, hogy a rajta aláírt négy tanu közül az egyik, Prohászka Viktor, testvére az örökösnek, ami a csatolt területen érvényben levő 1876-os örökösödési törvénnyel ellenkezik. Prohászka jogi képviselője, Ligeti Sámuel dr. viszont azzal érvel, hogy Prohászka Ede nem örökös, hanem csak végrehajtója az elhunyt rendelkezéseinek, hiszen a hagyatékot a költségek levonása után valamilyen jótékony célra adja.

A per első tárgyalásán érdemi jogi vitára még nem kerülhetett sor, mert Körösi Sándor szegényjogon perelt s az alperes részéről vitássá tették, hogy külföldi állampolgároknak joga van-e a helyi törvény eme kedvezményét igénybe venni. A bíróság rövid határidőt tűzött ki ennek az elvi kérdésnek az elbírálására, ami után sor kerül az örökség felletti vita érdembeni eldöntésére.

Katonai egyenjogúságot és kölcsönt is kér Schuschnigg Londonban és Párisban

London, február 14

Schuschnigg osztrák kancellár küszöbön levő londoni és párisi látogatásával kapcsolatban politikai körökben úgy tudják, hogy az osztrák kormányfő a Habsburg-kérdés tisztázásán kívül elő fogja terjeszteni Ausztriának azt a követelését is, hogy érvénytelenítsék a saint-germaini békeszerződés katonai záradékát éppúgy, ahogy ezt Németországra vonatkozólag a versaillesi szerződés esetében tenni szándékoznak. Emellett újabb kölcsönt akar kieszközölni Schuschnigg s a kölcsön kilátásai, beavatottak szerint, meglehetősen kedvezőek is.

HIREK

Nemes Ferenc:

RISKA NYILATKOZIK...

Az ausztriai Kitzbühelben tartózkodó welszi herceg egy bálon tiroli ruhában megfejt egy tehenet...

Nincsen sehohol a földtekén,
nálam most népszerűbb tehen...!
Mert valóság és nem rege,
hogy megfejt Welsznek hercege!
Áldott légy, kitzbüheli bál,
a karrier előttem áll,
mert biztos vagyok ám nagyon,
hogy az istállót elhagyom!

Jöömön van, annyit mondhatok,
már gyűlnek az ajánlatok...
Épp' nálam járt egy molett nő,
hogy dívatszalont vezet ő!
Kért: Keressem fel, itt e cím!
Oh, legyen nálam manekin...!!
Dühösen ráförmedtem én:
Ugyan menjen, maga tehen!

Egy kiadó is keresett,
szólt: Könyvre méltó az eset!
Irja meg memoárjait!!
Most válaszat várja itt...
Ugyan, kérem! — bögtém nagyot—
olyan marha mégsem vagyok,
hogy így keressem kenyerem,
nekem a filmnél van terem!

Már irtak is tán, meglehet,
Hollywoodból egy levelet,
hogy Sternberg szereppel kínál
s belőlem egy Dietrich csinál!
Ebből is nekik jut haszon,
de persze csak úgy utazom,
ha fizetésem egy vagyton,
megfejni magam nem hagyom!!

— Nagyeneydi hírek. Tudósítónk jelent: A vendéglősök Temetkezési Egylete a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését. Elnök Panfili Róbert lett. — A Református Nőszövetség kérésére dr. Makkai Sándor püspök 3 napon keresztül tartott mély értelmű, magas színvonalú vallásos előadásokat. — Ugyanezen idő alatt a nagyenyedi egyházmegyéhez tartozó református papság közgyűlést tartott. — A Magyar Kaszinó szintén a napokban tartotta meg tisztújító közgyűlését, amit társas vacsora zárt be. Elnök dr. Müller Jenő lett. — Folyó hó 6-án temették el felvinci családi sírkertjében dr. Kovács János kir. országos fegyintézetű orvost. — A nátházás betegek száma örömdetesen megcsappant.

— Székelykeresztúr kirakó-vásárja. Székelykeresztúr (Udvarhelymegye) község kirakó-vásárja ebben az évben február 24. helyett február 25-én, hétfőn lesz. Az állatvásárt február 21-én tartják meg.

— Kászonban tartott előadást dr. Pál Gábor képviselő. Csikszeredáról jelentik: Dr. Pál Gábor képviselő megyei beszámoló körutja során legutóbb dr. Pitner Árpád kíséretében Kászonban tartott beszámolót. A kásznai község lakói hatalmas tömegben vonultak fel a kászonaltizi szövetkezet nagytérmebe. Pál dr. képviselő közérdekű kérdések és az általános politikai helyzet ismertetése után, részletesen válaszolt a jelenlegi elszomorító kisebbségi helyzetet s összetartásra buzdította a székelységet, mert csak így lehet remény a jelenlegi sötét helyzetből való kibontakozásra.

— Egy francia falucska szerencséje. Párisból jelentik: Két héttel ezelőtt az egyik menetrendszerű repülőgépről, amely aranyat vitt Párisból Londonba, kiesett és földre zuhant az egyik aranycsomag. A hatalmas értékű aranyat Amiens közelében, Ainval-Boiron falu mellett találták meg. Az angol légiforgalmi társaság most osztotta szét a jutalmat a megtalálók között. Egy szegény falusi házaspár, amely rendkívül nyomoruságos viszonyok között élt és véletlenül akadt a leesett arany nyomára, 110.000 frankot kapott. Három falubeli parasztember, aki szorgalmasan ásott és kutatót az arany után, egyenként kétezer frankot kapott, a társaság azonkívül a falu szegényei között kétezer frankot osztott szét. Az „égi áldás” a falu lakosságának igen jól jött, mert a rendkívül szűkös körülmények között élő parasztnak az idén különösen sokat nélkülöztek.

— Román jelentkező akadt... Csikszeredáról jelentik: Antal Dávid többgyermekes gyimesföldi illetőségű csángó több éven át a legnagyobb kötelességtudással szolgálta a csikszeredai háztartási iskolát, kocsisi minőségben. Közben nem vette észre, hogy nagyot fordult a világ. Nem a munkát, hanem a származást nézegetik. Így aztán váratlanul meglepetés érte. Az intézet Stefania Cizler igazgatónője tudomására hozta, hogy helyére román nemzeti-szerű ajánlkozó akadt s ő szedheti a sátorfáját és mehet amerre lát. Először nem akart hinni a füleinek, de amikor többszörösen kiutasították, összeszedte szegényes batuját és utrakészen bérét követelte az igazgatónőtől. Azonban a fajvédelem legújabb „apostolnője” ez-

esetben nem mutatkozott gavallérnak. A földhözragadt szegény csángó kocsis béréből visszatartott 3 ezer 80 lejt. Eljárását meg sem indokolta. Most aztán per útján kénytelen érvényesíteni jogos követelését a sovinizmus által alásából kiturt csángó.

— Szilágymegyei hírek. Tudósítónk jelent: Nagy érdeklődés nyilvánul meg a zilahi Zsidó Leányegylet purimi (farsangi) műsoros estélye iránt, melynek előkészületei már javában folynak. — Zaha Ioan és Rati Florian derzsida lakosok betörték Buba Victoria községbeli lakos magtárába s onnan nagyobb mennyiségű terményt vittek el. A csendőrség rövid nyomozás után elfogta a tolvajokat és bezárította őket a zilahi ügyészség fogházába.

ABLAK

Egy esztendeje, hogy Móra Ferenc, a nagy magyar mesemondó örökre lehunyta szemét. Egy esztendeje, hogy a magyar paraszt és a magyar föld gyermekének és szerelmesének, költőjének és mesemondójának ajkán elhalt a szó, amely most felhangzik a budapesti Nemzeti Színház színpadán az Ének a buzamezőkről című regényének drámai feldolgozásában. Az életből mintázott regényalakok feltámadnak a színpad deszkáin, az élet ősanagyából ujrateremtett élet hirdeti egy nagy magyar író és egy igaz ember halhatatlan emlékét.

Mert nagy író volt és igaz ember Móra Ferenc. Keleties bőséggel és színességgel hömpölygő epikája a magyar falu, a tanyavilág és a paraszt életének sajátos fény- és árnyjátékát vetítette a hívő lélek rajongásával, a művész suggesztőjével az egyszerű és igaz ember földszagu és földizü humanizmusával. Sokoldalú tudása, széleskörű és alapos műveltsége nem öncél volt nála, hanem eszköz egy magasabbrendű cél érdekében. Tanította és nevelte népét játékos képzelete meséivel, anekdotáiba burkolt, keserű igazságokkal. Fáklya volt a tanyák világában, a tudás világító szövevénye.

Talán nem nyúlt elég mélyre, talán nem markolta meg elég bátorsággal azokat a nagy és súlyos problémákat, amelyeket a lázas kor a tévelygő emberiség útjába gördetett. Lázadásai a természet gyermekének napsugaras optimizmusában oldódtak fel, nem ütött, csak tréfásan fenyegetett és simogatott, nem vitriolozott, csak csiklandozott... Lehet, de ha e gazdag írói és emberi élet végső számadását megcsináljuk, meg kell mondanunk, hogy a maga helyén és a maga módján szolgált egy igaz ügyet hittel, idealizmussal és emberszeretettel. (e.l.)

CRIST CRANZ

német bajnoknő, Szent Moritzban, a főiskolás női sí-lesiklás világbajnoknője lett.

(*) A Svábhegyi Szanatórium, Budapest, ki-vizsgálja a székrekedés okait. Dietás eljárásokkal (Bircher-Benner Rohkost), ivókurákkal, anbaqual bélfürdővel, kézi- és gépi massagelal gyógyítja azokat.

— Ismét halálos áldozata van a csiki fának. Csikszeredáról jelentik: Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Bakó Bálint csiklaplócái te-kintélyes gazdát erdőlés közben egy hatalmas fenyő leütötte és hátgerincét törte. Esetveszélyes sérülésével a csikszeredai kórházba szállították, ahol meghalt. A közszeregetnek és közbecsülésnek örvendő gazda kegyetlen sorsa iránt osztatlan részvét nyilvánult meg. — Minden évben volt egy-két áldozata a csikmegyei fafuvarozásnak. Az idén azonban, ami a felgyült munkának tudható be, naponta szedi áldozatait a Csikban kenyeret jelentő fa.

— Feltörték az üzletét. Csikszeredáról jelentik: A gyergyócsomafalvai csendőrség jelentést tett a csikszeredai ügyészségen, hogy ismeretlen tettesek éjjel feltörték Pál Mihály kereskedő piacon levő bódéját s onnan készpénzben és áruban kilencezer lej értéket loptak el. A vakmerő tettesek közrekerítése érdekében széleskörű nyomozás indult, de eddig eredménytelenül.

RÁDIÓSZOLGALATOT VEZET BE A ROMÁNIAI RENDŐRSÉG

(Bukarest.) Titeanu belügyi alminiszter elrendelte, hogy az összes főbb városok szigurancahivatalai és rendőrségei a nap egy megjelölt órájában rádióvegyék le a közörméseket s azokat a parancsokat, amelyek nem igénylenek bizalmas elintézt. A bukaresti adóállomás naponként fél órára a belügyminisztérium rendelkezésére bocsátja majd a leadóját. Több város rendőrsége már be is rendezkedett a rádió vételre.

(*) Dickens: Urunk élete. A halhatatlan angol regényíró, a szív írója. Ennek köszönhető, hogy művei millió és millió példányban forognak a világ minden nemzetségbeli olvasóinak kezén. Ez a csupa szív ember, aki egyuttal a leggőgődebb apa is volt, imádkozott gyermekei számára megírta Jézus életét. Csak aki ezt a könyvet elolvassa, érti meg igazán, hogy mit jelent ez a jézusi szent óhajítás. „Engedjétek hozzám a kisdedeket.” Az angol nyelven több millió példányban elkelt ifjúsági írat magyar kiadásának ára egészvászonkötésben 102 lej. A Rózsavölgyi kiadás, ugy tartalomra, mint kiállításra egészen modern és újszerű ifjúsági könyvek első kötete ez a gyönyörű Dickens album. Ebben a sorozatban jönnek sorra: (A bugó csiga rejtelmei 96 lej. Sárkányok Világa 96 lej. Csillagok ország 96 lej.) Ezek az egészen újszerű ifjúsági könyvek rendkívül előadó művészettel, közvetlenséggel, remek illusztrációkkal vezet be az ifjúságot a fizika rejtelmeibe, az őslénytan világába, a föld, a bolygók, a világűr és a csillagászat ismeretébe. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56—58 az udvarban.

Időjárásjelentés. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint változó felhőzet, délnyugati és nyugati széllel. Helyenként, főleg nyugaton és északon bőséges havazás. A hőmérséklet Dunántulon némileg emelkedik, keleten viszont tovább süllyed.

KINEVEZTÉK A SZOVJET BUKARESTI KERESKEDELMI ÜGYVIVŐJÉT

(Bukarest.) A Tempo értesítése szerint két napon belül Bukarestbe érkezik J. Bogdanov, a Szovjet Romániába kinevezett kereskedelmi ügyvivője. Bogdanov mostanáig a Szovjet párisi kereskedelmi kirendeltségének vezetője volt. Titulescu már kézhez is kapta a Bogdanov kinevezésére vonatkozó hivatalos okmányt, de még nem válaszolt, mert a napokban haza érkező Manolescu-Strunga kereskedelmi és iparügyi miniszternek is szava van az ügyben.

(*) Einstein: Hogyan látom a világot című könyve most jelent meg. A nagy tudós véleménye az életéről, vallásáról, politikáról, demokráciáról, zsidóságról, a harmadik birodalomról és a tudományokról. A könyv ára füzetbe 116, kötve 150 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

MÉG EGY INTÉZKEDÉS A SZIGORU ADÓBEHAJTÁSRA

(Bukarest.) Az adóügyi vezérfelügyelők és magasabb pénzügyi főtisztviselők fontos értekezletet tartottak a pénzügyminisztériumban. A tanácskozáson elhatározták, hogy az állami bevételek fokozása céljából utasítani fogják a pénzügyigazgatóságokat, hogy a bevételekről minden héten terjesszenek fel pontos kimutatást a minisztériumnak. A behajtásokat megmutató jelentések alapján történnek aztán majd az előléptetések, vagy a degradálások. Azokat a tisztviselőket, akik a szigorú behajtásokra nem mutatkoznak megfelelőeknek, ez év április 1-ig kicserélik!

— Meghülésnél, nátházásnál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jól tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és deszinficálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

TINTAFORRÁSOK KALIFORNIÁBAN

Newyorki jelentés szerint Kaliforniában üzleti vállalkozás alakult a természetes tinta kikapcsolására. Az érdekes ebben a vállalkozásban az, hogy nem a tintahal önvédelmi fegyverét akarják fizetileg kamatoztatni az élelmes amerikaiak. Rájöttek ugyanis, hogy Los Angeles-től hetvenöt kilométernyire észak felé egy különös völgy olyan gőzölgő forró forrásokkal van tele, amelyeknek vize fekete, mint a tinta. Sőt tulajdonképpen hasonlatnak nincs is itt helye, mert a különös forrás viz csak-ugyan valóságos tinta. A folyadék vegyelemzése minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy a forrásból előtörő víz vasból és kénsavból áll, amiből a tintát is csinálják. A tintagőz teljesen ködbe burkolja az „ezerforrás földjét”, olyan forró az előbugyogó folyadék. A furcsa forrás viz azután hamarosan kihűl, s ebben az állapotban minden további keverés, vagy festés nélkül kitűnően használható írásra. Mindez azonban csak a newyorki üzletemberek számára volt meglepetés, mert a völgy lakói régóta tisztában vannak forrásaik hasznával. Harmincöt évvel ezelőtről kelt leveleket mutogatnak, amelyek természetesen tintával írtak s mind a mai napig kitűnően olvashatók maradtak a betűk. A tökéletes, amely most ezt a természeti kincset ki akarja aknázni valóságos bombázletet remél.

(*) Csermely Gyula. A mi két miatyánk között van c. regénye újból kapható. A szerelem harca a hittel, a multtól való elszakadás lelki válsága és a kitűzött célért való heroikus küzdelem epósa. Ara felkeménykötésben 120 lej. egészvászonba kötve 144 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó Kapu-u. 56—58 az udvarban.

Az ASTRA-termében február 14-én este 9 órakor Bécs kedvenceinek egyetlen egy estje:

HERMANN LEOPOLDI — BETJA MILSKAJA
„EGY EST BÉCSI HUMORRAL”

Jegyek az Astra pénztáránál naponta délután 4—9-ig.

Politikai pártok irtó csatájában elhangzott a vád:

Elektrotechnikus volt Nagyvárad főmérnöke

Faur Emil amerikai diplomája a nemzeti-parasztpárt és a liberális párt harcos viaskodásának tükrében

Nagyvárad, február 14

A politikai diktatura, a családi összeköttetés és egy kilencven ezer lakósu agyonterrorizált város tehetetlensége biztosította Faur Emil számára Nagyvárad főmérnöki tisztségét.

Közel egy esztendeje annak, hogy Nagyvárad megüresedett főmérnöki állásába új és komoly felkészültségű hivatalnokot kerestek.

Mi történt?

Köztudomású az, hogy városi főmérnök csak építésmérnök vagy kulturmérnök lehet. Néhány komoly diplomával és még komolyabb felkészültséggel és tudással alátámasztott ajánlat érkezett a betöltendő főmérnöki állásra. És megindult a harc. Kik között? Egyenrangú, legalább is megfelelő komoly képesítési mérnökök között? Olyan mérnökök között, akiknek képesítéséhez nem férhetett kétség? Akiknek tudása és kvalifikációja megfelelt Nagyvárad felelősségteljes főmérnöki állásának a betöltésére? Nem!

Faur Emil neve néhány nap alatt került elő és került bele az állásnyerés harcos csatájába és órák alatt kétségtelenné vált, hogy a politikai és a rokoni összeköttetés Faur Emil számára biztosította, keresztülhajtotta és keresztülterrorizálta a főmérnöki állást.

Ki ez a Faur Emil? Rengeteg kérdés, rengeteg kérdés akadt. A mérnöki asztalnál éppen megindult az érdeklődő vita, mint ahogy a városi körökben is sütni kezdtek arról, hogy Faur Emil nem mérnök. Diplomája folyton teljesen lehetetlen, hogy a főmérnöki állást megkapassa.

Faur Emilnek ugyanis volt diplomája. Hogy volt, az kétségtelen, hiszen a pályázatnál diplomájának fényképét is bemutatta. De csak a fényképét. A fényképről azonban senkinek igazodott ki, az ajánlatához csatolt diplomáját senkinek sem fordította le. Erre már semmi szükség nem volt.

Faur Emilnek a politika adott diplomát, sokkal jobbat, sokkal tökéletesebbet, mint a berlini, vagy a bécsi egyetemek.

Faur Emilnek amerikai diplomája volt. Az amerikai egyetemek képesítése sohasem állott egyvonalban az európai egyetemek minőségével, mindenkor tisztában voltak ezzel, hogy az amerikai magánvállalatok kezében álló egyetemek bizonyos lehagytatott évek, sőt lehagytatott hónapok után is kiadnak diplomát hallgatóik számára.

A csata ekkor Faur Emil nyert. Még elhangzottak olyan vádak is, egész komoly és megbízható helyekről, hogy Faur Emilnek csak

elektrotechnikai képesítése van, groteszknak és felháborítóknak vélték azt, hogy Faur Emil juttassa a politika minden átgázoló hajszája Nagyvárad főmérnöki állásába.

Ezzel szemben megtörtént a groteszk és a felháborító. A nemzeti parasztpárti összeköttetés, a nagybácsi szorgos munkája, keresztülvitte a lehetetlent: elektrotechnikus lett Nagyvárad főmérnöke!

Senki ne nevéssen! És főképp ne okolják Faur Emil azért, ami történt. Akad-e vajjon olyan ember, aki ne kapna az alkalmon, ha egy hatalmas jövedelmű állást juttatnak számára, vajjon akadna-e sok ember, aki azt mondaná: nincs meg a képesítem, nincs meg a lelkiismeretem, nem vállalom!

Nem Faur Emilről van szó, hanem a politika állástadományozó, másrészt állásfosztó munkájáról.

A politika jutalmaz és a politika bosszul!

Ez mindig így volt. Uralmon kormányok pártjához tartozók, korteskedők, választásokban résztvevők minden zsirosabb falatokat

kaptak a diadalalmor győzelmében, de sohasem fordult elő az, hogy minden jogalapot, minden kötelességérzetet, minden lelkiismeretességet felruga, tisztán a párthoz tartozás legyen egyetlen és legfontosabb kiváncsalom.

A nemzeti parasztpárt főmérnöki állásba emelte Faur Emil. A liberális párt tanácsa most kibillentette onnan. Vajjon a diploma a képesítés hiánya volt-e valóban fontos a liberális párt kibillentő cselekedetének, avagy a nemzeti parasztpárthoz tartozás a nemzeti párt rokoni kapcsolatán keresztül bejutott Faur Emil személye szurt szemet?

Nem védjük Faur Emil, de nem tudjuk, mi volt gyalázatosabb: Az, hogy a nemzeti parasztpárt keresztülhajtotta Faur Emil számára egy állást, akkor amikor Faur Emil Amerikából jött, teljesen idegen és ismeretlen volt, avagy az volt gyalázatosabb, hogy akkor amikor Faur Emil egyéves működése után — amint szakemberek mondják — megfelelt, — ha képesítés nélkül is — a kötelességének, kihajították?

Itt régen már nem Faur Emilről van szó,

hanem arról a felháborító és kétségbeesítő tényről, hogy a politika feltartóztatatlanság és száguldozó garázdalkodik. Ma Faur Emil hajtották ki, tegnap százhetvennégy kisebbségi tisztviselőt, tegnapelőtt a kommunizmus vádjával röptettek hosszú évek munkáját becsültesen teljesítő tisztviselőket.

Sok lenne itt a kérdés. Sok lenne itt a mordát, ami felháborít és kétségbeesít.

Min háborodjunk fel? Azon, hogy Faur Emil képesítés nélkül jutott be egy olyan főmérnöki állásba, amit többen, prima képesítéssel és nagy felkészültséggel mérnök emberek nem kaphattak meg? Vagy azon essünk kétségbe, hogy a politika szertelen és száguldozó kiszámíthatatlan intézkedése ma ezt, holnap pedig az hajtja kilátástalanságba?

Pártok mennek, pártok jönnek. De vajjon ki lehet-e szolgáltatni a városért dolgozó hivatalnok életét a politika szeszélyes tördőléseinek? Vajjon oda lehet-e vetni koncul családot a politikai fordulat állandó bosszújának, vagy jutalmazásának?

Faur Emil főmérnököt azonnal elbocsájtotta állásából a városi tanács. Titkos és egyhangú szavazattal hozták meg a határozatot.

De Faur Emil kontenciós pert indított. Állásért tovább perel és tovább harcol.

Faur Emil már keresi összeköttetését a politikai jóbarátjait is sürgősen interviuálnak, miközben már itt az új főmérnöki állás betöltése körül is megindult az irgalmatlan harc.

A politika tovább csatázik, pártok dulakodnak. Legyünk boldogok, ha ezekből a csatákból élve kerülünk ki és meghagynak nyágelküen nyomorogni.

Gábor István

SPORT

Kilencedszer világbajnok:

Magyarország a döntőben 5:3-ra verte Csehszlovákiát

és ezzel újra megszerezte a világbajnokságot az asztali teniszben

London, február 14.

Az asztali tenisz világbajnokságán a csapatküzdelmek befejeződtek.

Magyarország csapata kilencedszer szerezte meg a világbajnokságot.

A keddi nap eredményei:

Magyarország—Irország 5:0.

USA—Jugoszlávia 5:0, Ausztria—Jugoszlávia 5:0, USA—Belgium 5:2, Jugoszlávia—Irország 5:0, Franciaország—USA 5:1, Lengyelország—Anglia 5:4, Franciaország—Belgium 5:1, Anglia—Észak-Irország 5:1, Csehszlovákia—Anglia 5:4 (!).

A döntőben:

Magyarország—Csehszlovákia 5:3.

Végeredményben tehát:

Világbajnok: Magyarország. 2. Csehszlovákia.

A HÖLGYEKNEL

Magyarország—Belgium 3:0.

Magyarország—Anglia 3:0.

Magyarország—Hollandia 3:0.

Hollandia—Irország 3:0, Csehszlovákia—Wales 3:1, Svájc—USA 3:1, Anglia—Wales 3:1,

Svájc—Irország 3:0, Csehszlovákia—USA 3:0,

Németország—Franciaország 3:2, Németország

—USA 3:1, Franciaország—Belgium 3:0, Wales—Svájc 3:1.

Végeredményben:

1—2. holtversenyben Magyarország és Csehszlovákia holtversenyben. 3. Németország.

Tekintettel arra, hogy a Cordillon serlegért mérkőznek, külön lejátszzák a döntőt az első-ségért.

Vivás

BRÜSSZEL

Franciaország—Belgium 5:4. Kardvívó mérkőzés.

Jégfok

SZOMBATON KEZDŐDIK ROMÁNIA JÉGHOKI BAJNOKSÁGA

Csernovicban. Bukarest, Cskszereda, Kolozsvár és Csernovic csapatai indulnak.

Okólvívás

A KÖZÉPEURÓPA-KUPA állása a lengyel—magyar 9:7 után:

1. Németország	2	2	0	0	24:8	4
2. Magyarország	4	2	0	2	33:31	4
3. Lengyelország	4	2	0	2	30:34	4
4. Ausztria	2	0	0	2	9:23	0

MAGDEBURG

Magyar válogatott—Magdeburg 10:6.

Tomcsa Sándor:

Önagysága és a sinadrág

Szin: bent polgári jómód, kint hideg és hó.

Idő: ebéd után.

Személyek: Férj, Feleség, sokkal ritkábban Mari, a cseléd.

Feleség (az órára pillant): Jesszus! (Felugrik). Mari! Mari!!

Férj (a szunyókálásból felriad): Na, mi baj? Mi történt?

Feleség: Semmi.

Férj (magában): Lehet, ha tényleg csak álmodtam. (Ismét szunyókálni kezd)

Feleség: Mari!!!

Férj (visszavonhatatlanságul megébred): Édes fiam, egyezzzünk ki. Rendben van, én lemondok a délutáni alvásról, de ennek ellenében ígérd meg, hogy te is meghozod az áldozatot, miszerint csak fél-erősséggel robbantásokat végzel, a személyzetet érintő jeladások keresztülviteleiben.

Feleség (nem figyel oda): Mari!!!!

(Kétségbeesetten). Elkésem.

Férj (csipősen): Hova készülsz menni a nyáron?

Mari (szerencsére azelőtt érkezik meg, mielőtt még a feleség válaszolhatna): Tessék.

Feleség: Hozza be a siruhát.

Mari: Igenis, nagysága.

Férj (megretten): Mit akarsz, Matild?

Feleség: Mit akarok? Remek. Nézz ki: csupa hó minden. Ilyenkor egy társasági hölgy nem maradhat itthon, hanem korszerűen hódol a sportszenvedélynek. Szini megyek.

Férj: Rendben van, Matild: menj. Tudom, leánykorodban is rendkívüli érzéket mutattál a sportok iránt, hiszen alig huszméterről már csilhatatlanságul megmondta, hogy az a pálya, ami éppen előttünk állott, a teniszsport vagy a futballsport üzésére van-e hivatva...

Feleség: Származásomat hányod a szememre?

Férj: Isten ments, én demokrata vagyok az izlés legszélsőbb határáig; én csak azt akarom megállapítani, hogy ezt a sportok iránti rajongásodat őseid kódbevezető életszükségletei közül hoztad magaddal. Rendben van, menj, csak...

Feleség: Mi megint ez a „csak”?

Férj: ...csak ne menj siruhádba. De ha már siruhádba méssz Matildom, ne menj a tavalyi siruhádba. Inkább a páncélban menj, inkább egy lepelben menj, inkább a fenébe menj, Matildom, csak ne a tavalyi siruhádba.

Feleség: Ugyan kérlek, hát mi kifogásod van ellene?

Férj: Nézd, Matild, amikor te azt a siruhát vetted, a hozzátartozó bugyogóval, akkor te olyan voltál, mint egy karsu álom.

Feleség: Csak hogy hallok téled is egy kis gyöngédséget.

Férj: Pardon, ez igazság. A gyöngédség az tőlem, hogy oly ritkán beszélek arról az elszállt álomról.

Feleség: Te hessegtetted el teljesen.

Férj: Pardon, valami megmaradt a karsu álom idejéből.

Feleség: Mi?

Férj: A bugyogó, Matild, a sibugyogó, amit most rá akarsz erőltetni álombeli alakodra.

Feleség: Kérlek...

Férj: Ne kérj semmit, Matildom, ha szabad. Hadd hogy egyszer sportoljam ki magamat az igazság mezején...

Ne

szólj közbe, Matild, én nem mondom, hogy hízta, még őt gramot is. Istén ments. De akkor az a sinadrág ment össze. Cefetül összement. Hiába, bizonyára valami különleges szövét, olyan szövét, mely megcáfolva minden észszerűséget és pamutipari gyakorlatot, nem ki — hanem összetáglult. Hát ez annyira összetáglult Matild, ez a nadrág, hogy még rámeleg álombeli alakodra és nem is volna semmi baj, ha nem lenne ott a tested vertikális tengelye körül, nem annyira „en face”, sőt inkább „au contraire” — az a rideg való.

Feleség: Szóval azt mondd, hogy meghízta... Mari!

Férj: Ne hívd, kérlek a cselédet, hiszen e kérdésben a nők elfoglaltak és összetartók és én mégis csak illetékesebb vagyok...

Feleség: Mari, hozza már azt a siruhát! (Férjhez): Majd én bebizonyítom neked, hogy nincs igazad.

Mari: Nagysága kérem, itt a siruha.

Feleség (felemeli a nadrágot): Mit gondolsz, Mari, rám jön ez a nadrág?

Mari: Óh, nagysága kérem, hogy is tetszik ilyen kérdezni. Az ilyen szövét idővel úgy kitágul, hogy valósággal lötyögni fog benne.

Férj: Mondtam.

Feleség: Köszönöm, Mari, kimehet. Te pedig fordult el.

Férj: Mit akarsz csinálni?

Feleség: Felhuzom a sinadrágot. Majd meglátod, hogy milyen alaptalanul inzultálsz a feleségedet.

Férj: Kérlek. (Elfordul). Ha szükséged lesz rám, szólj bizalommal.

Feleség: Haha! Szükségem? Egyszerűen beleugrom a nadrágba és kész.

Férj: Ejtőernyőt parancsolsz?

Feleség: Remek szellemes vagy. (Vetkőződni kezd).

Férj: Inkább csak előrelátó. Megfordulhatok?

Feleség: De sürgős neked. Még le sem vetkőztél.

Férj: Csak ha már levetkőztél, nehogy megfázz, szívem. Inkább kapd magadra a pongyolád.

Feleség: Így na, most felrántom a nadrágot és szégyelheted magad.

Férj: Várom. (Öt perc múlva): Készen vagy, szívem?

Feleség (tihegye): Azonnal. Éppen csak itt ez a vacak...

Férj: Óh, ne siess, szívem, én ráérek. (Tíz perc múlva): Kész vagy, szívem?

Feleség: Ebben a pillanatban. Éppen itt balról az a bűdös csatt...

Férj: Ne fáraszd magad, egyetlenem, én ráérek. (Husz perc múlva): Kész vagy, szívem?

Feleség: Tulajdonképpen kész is vagyok, csak még itt fent ez a nyavalyás...

Férj: De édes szívem, egészen ki vagy fulladva...

Feleség (alig szuszog az erőlködéstől): Persze, ha elnézed, hogy a feleséged itt agyonstrapálja magát!

Férj: Megfordulhatok?

Feleség (elkeseredve): Fel is fordulhatok!

Férj (megfordul): De édes szívem, rajtad nincs nadrág!?!

Feleség (teljesen kimerülve): Hát hogy legyen, mikor alig vettem a kezembe, az egész szétszakadt!

Férj: Még jó, hogy itthon, Matildom és a kezeid közt...

Feleség (lemondóan): Hozd ki a pongyolámat.

Mari (bejön csodálkozva): Hát mi az, nagysága?

Feleség (bágyadtan): Semmi, Mari. A férjem kedvéért lemondtam a sportról. Így vagyunk mi, asszonyok. Az életünk csupa lemondás...

Életveszélyes a gyimesbükki állomáson várakozni

A régi világban határszél volt Gyimesbükk. Itt épült az ország egyik legszebb és legnagyobb vasúti állomása. Később nem sok gondot fordítottak a hatalmas értéket képviselő épületre. Elhanyagolták.

Ma ott tartunk, hogy az épület minden zuga egy-egy szeméthalom. Nincs váróterme. Illetve van, csak ajtóiról hiányzik a kilincsek, büz tereng a szobákban s a legnagyobb csikorgó csiki hidegben sem fűtenek. Az utas megfagy benne. Kész betegség várakozni a gyimesbükki állomáson.

Annyi fáradságot sem vesz az állomás vezetője, hogy a mostani sikos téli időben az épület fölépcsőit letakarítsa. Egyenesen életveszélyes rájuk lépni.

Nem egy esetben kerültek már véresen haza az utasok a sikos, vastag jég rétegtől fedett lépcsők miatt.

Illo tisztelettel kérjük a vasutat, szíveskedjék valamit csinálni a gyimesbükki állomáson. Elvégre az épület készen van. Csak arról van szó, hogy az illetékes közegek karban tartásák.

Más baj is van a vasúttal. Lehetetlen összeköttetése van Csíkszereda felé. Egyetlen szerencse Kiss Dénes kitűnően működő autóbuszjárata, mely a legnagyobb pontossággal bonyolítja le úgy az utas-, valamint a postaforgalmat. Másképp óriási késéssel érnének célhoz Gyimesvölgyén az emberek.

Gyimesvölgy szevény-ségének a fokmérője:

Vadregényes Gyimesvölgyét nem is olyan régen égbenyuló fenyvesek kosorozták. A konjunktúra idején egyre gyorsabb iramban épülő és fejlődő fűrészgárák éjjel-nappali tüzettel rengeteg fát emésztettek fel. Ma kopár, hóborította hegycsúcsok a völgyet, ahol a legnagyobb üzem: a Foresta, leépített, de a kisüzemek még mindig teljes gőzzel dolgoznak. Ezeknek is fa kell s így megfellelő utánpótlás: erdőültetés hiányában egyre ritkább holló kezd lenni a kenyéret adó fa.

Mert itt tényleg az erdőben „terem” a kenyér és minden más szükségleti cikk. Termőföld vajmi kevés van. Azon is csak zab és krumpli terem meg. A tényleges szükséglet két százalékát sem fedezi. Óriási bevételre szorul, amit mind a fából kell kifizetni.

A völgy közel 14 ezer csángó lakossága tehát fából él. A kitermelésre kerülő közbirtokossági és községi erdőkben fát dönt, fuvaroz és a gyáraknál napszámos munkát végez. Azonban 8-10 gyermekkel a sovány keresetből megélni igen nehéz, sőt csaknem lehetetlenség. Ennek természetesen következménye, hogy a megszorult, nyomorúságos társadalmi viszonyok között élő csángó falopásra szorul. Éjjel befogja soványan tartott ökreit, vagy lovait s hajnalra a lopott fa már biztonságban is van rendes körülmények között.

Megöriénik azonban, hogy az erdőör,

vagy csendör tettenéri a csángót. Ilyenkor könyörtelen jegyzőkönyvelés következik. Fáját elkobozzák. Elárverezik. Tetéjébe súlyos bírsággal sujtják.

A gyimesvölgyi nyomorúságot mara-déktalanul jellemzi az a tény, hogy a jelen pillanatban, a különböző kegyelmi rendeletek után

közel kilencezer jogerős erdőkihágási ítélet vár végrehajtásra. Összességében a kivezett bírság meghaladja a kétmillió lejt.

Esetenként 500 és 30 ezer lej között váltakozik a bírság, az elkövetett erdőkihágás arányában.

A megbírságolt csángók legtöbbje képtelen kifizetni. Ehhez hiányzik az anyagi feltételek. Nyolc-tíz tagból álló családnak kenyeret adni és mellette bírságot is fizetni lehetetlenség. — hangoztatják. Nem is fizetnek. Nyugodtan megvárják, míg az illetékes bírói fórumok leartóztatási végzést adnak ki ellenük és akkor 50 lejes „napszámmal” leülnek a bírságot.

Közben családjaik a nyomor minden elképzelhető fokát végig járják. A falopás tilos és aki mégis gyakorolja, bűnhődni kell. Ez kétségtelen. Azonban a Gyimesvölgyén az utóbbi időben, a szegénységgel egyenesen arányban növekedett az erdőkihágások száma. A csángó lakosság megélhetési viszonyai alapján egyenesen rá volt utalva, sőt kényszerítve

Kilencezer erdőkihágás — kétmillió lej bírság

a falopásra. Ha nem lop fát, nincs mit ennie. A gyomor nem tűr ellentmondást, tehát a csángó fát lop, hogy maga és családja létfenntartását biztosítsa.

A hatóságok szigorúan járnak el az egyre szaporodó bűnözőkkel szemben, ami szintén természetes. A lopott fát könyörtelenül elkobozzák és jegyzőkönyvelnek, melyek eredményeként ma-holnap a völgy minden lakóját súlyos erdőkihágási bírságokkal sujtják.

Egészen különleges helyzet ez. És éppen ezért, mert különleges, illetékes hatósági részről

érdemes volna beható tanulmányozást tárgyavá tenni a csángó-kérdést.

Segíteni kell ezen az elhagyott népen, mert ellenkező esetben a bírságáradat és az azt követő börtön soha sem szűnik meg, sőt néhány év alatt odafejlődhetik a dolog, hogy az egész völgy lakossága börtönviselt lesz.

Végzetlenül szomorú jelenség ez, de igaz. Ilyen szomorú állapotokat termel ki a bizonytalan megélhetés. Gyimes népe épügy rá van szorulva a mőcvidéknek nyújtott kedvezményekre, mint a szintén nehéz körülmények között élő mőcök. A gyimesi csángó helyzete egy csőppel sem fényesebb a torda-, vagy alsóféhérmegyei mőcénál. S mert ez letagadhatatlan tény, a mőcvidéken alkalmazott kedvezményekkel kell segíteni, de minél hamarabb, ezen az elesett vidéken.

Közköztatásiügyi viszonyok a Gyimesvölgyén

15 románnyelvű állami iskolával szemben egyetlen felekezeti iskola állja az idők viharát

Annakidején a gyimesközéplóki csángó „lázadók” követelték, hogy iskolaköteles gyermekeiket tanítsák magyarul. Hangoztatták, hogy ehhez joguk van. Nemzetközi és békeszerződések biztosítják azt.

A követelés elhangzott. Eredménye nem volt. Sajnos, nem olyan idők letünk, amikor a felelős államférfiak megértik, hogy egy népnek, mégha kisebbségi is az, joga van anyanyelvéhez ragaszkodni.

A Gyimesvölgyén iskoláztatás terén jelenleg az a helyzet, hogy 15 állami iskola működik. Valamennyi iskola tanítási nyelvén kizárólag román. Ezzel szemben a növendékek 98 százaléka egy szót se tud románul. Tovább nem is kell fejtegetni, hogy milyen eredményeket érnek el ezekben az iskolákban.

Az állami oktatással szemben egyetlen

magyar nyelvű felekezeti iskola működik Gyimesközéplókon. A két tanterős iskola keményen állja az idők viharát, de anyagi hiányában napról-napra rosszabb helyzetbe kerül. A kilátások igen szomorúak. Félt, hogy a hatalmas völgyben még mécsként pislogó magyar iskola évei meg vannak számlálva. Nem sokáig bírja az újra és újra ismétlődő rohamokat.

Gyimesvölgyében nagy válságba került a magyar anyanyelv és kultúra. Jól tennék vezetőink, ha felfigyelnének erre a tarthatatlan helyzetre. Elvégre ebben a hatalmas völgyben a 14 ezres számot meghaladó magyarul beszélő, magát mindenkor és minden körülmények között magyarnak valló nép lakik, akik felett nem lehet csak egyszerűen napirendre térni.

Aztán, hogy a határozatnak fogantja is legyen, a tanács erőiesen ráírt a község csendörörmesterére, hogy a megszállott árakat szigorúan ellenőrizze s ha valaki elég merész volna eltérni a határozattól és drágában árulna, azt haladéktalanul állítsa bíróság elé.

Azóta nincs nyugtunk a gyimesközéplóki kereskedőknek és kocsmárosoknak. A csendörök állandóan nyakukon ülnek és ellenőriznek.

Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek tárgyilagossá ármegállapítása ellen nincs kifogásunk, de nevéseges, sőt egyenesen megdöbbentő, hogy bort és ezekhez hasonló cikkekkel maximáljon egy előljáróság. Egyébként az illetékes hatóságok figyelmébe ajánljuk az ügyet. Elvégre így nem lehet, nem szabad egy közhasznú rendelkezés hitelét rontani és nevéseges tárgyává tenni.

Irni kell róla,

hogy az egész Gyimesvölgyén a beállott havazás következtében a fakeskedelem terén nagy mozgás észlelhető. A cégéknél nem tud annyi fuvaros jelentkezni, amennyit foglalkoztatni ne tudnának. Kereken hat hetet késtek a fa kiszállítását s így most minden perccel ki akarnak használni. A munka megy is. Az összes fűrészek teljes gőzzel dolgoznak. A Foresta barackosi hatalmas fűrésze is megindult. Az első székely fakitermelő szövetkezet 36 ezer köbméter fát adott el a cégnek s így egyévi munkája biztosítva van. Jelenleg egyedül a fakitermelő szövetkezet 300 fuvarost foglalkoztat. Egyedüli baj, hogy a fuvaros átlagos napi keresete nem haladja meg a 120 lejt, míg a munkás alig keres 35-40 lejt. Olyan összegek, melyekből a Gyimesvölgyén sem lehet megélni.

hogy Klein József gyimesbükki köztisztelőnek örvendő kereskedő, váratlanul meghalt. Három napig betegeskedett a község állandó aggodalma közepette. Hozzáértartozói mindent elkövettek, de nem tudták megmenteni az életnek. A betegség erősebb volt az egészségesnek látszó szervezetnél. A Gyimesvölgyi Sport Egylet legönzetlenebb és leglelkesebb támogatóját veszítette el Klein Józsefben. Temetésén a völgy lakossága nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül hatalmas tömegben vett részt.

hogy Vida Lajost, a Foresta cég barackosi főgépészét, 28 éves fáradhatatlan munkássága és kitűnő szaktudása elismeréséért a „Meritul Industrial”-al tüntette ki Öfelsége. A kitüntetés minden tekintetben derék, arra érdemes embert ért.

hogy Gyimesközéplókon, a teastelejek hazájában, ebben az évben egyetlen szeszejővetelt sem rendeztek, pedig a meleg agazán otthonias családi összejővetelek jővedelméből igen sok szegény ember juttott segítséghez. Értésüléseink szerint most már megtörik a meglepő csend s a jővő hét szombatján újabb felhangzik a muzsika a gyimesközéplóki teastelejen.

hogy a gyimesfelsőloki gyár is megindult. Nagy esemény ez, mert két éven át minden jővedelem nélkül állott a völgy legszegényebb községe. A gyár kazánja reménytelenül rozsdásodott s már-már a végén tartott, amikor bérvágást ajánlottak. Így pillanatnyilag munkához jutottak a tétlenségre kárhoztatott gyimesfelsőlokiak is. Ha nem is keresnek sokat, de ez is jobb a semminél.

hogy Gyimesközéplókon két hétig nem működött a telefon központ. A postamester leváltása következtében más épületbe kellett költöztetni a központot. A posta át is költözött, de a telefont senki sem törődött. Két héten át hiába csegették a gyimesközéplóki előfizetők, nem kapcsolt senki. Teljesen el voltak zárva a világól. Itt pedig igen fejlett fakeskedelem van. Naponta és sürgősen kellett volna érintkezni a külvilággal, de nem lehetett a költözködés miatt. Végre a bukaresti telefon vezérigazgatóságot levélben hívták fel, hogyha záros határidőn belül nem helyezi üzembe a középlóki központot, súlyos anyagi kártérítéssel lépnek fel. Ez hatott. Most négy szerelő gőzerővel igyekszik pótolni a hibát. Hogy a fakeskedők és cégek karát valaki megtérítendő arról egyelőre nincs szó.

Holnap:

Lássuk Dévát!

Ez aztán a „példaadó” buzgalom;

A gyimesközéplóki előljáróság még a bort is maximálta

Csikmegye tanácsa őszi közgyűlése során — egészen helyesen — elhatározta, hogy az egyes községi tanácsok, törvényben biztosított hatáskörükben, az elsőrendű közszükségleti cikkek árait maximalhassák. Cél a túlméretezett nyereség-hajszája letörése volt.

Az ezirányú rendelkezést a csíkszeredai főispánság megküldte a főszoigabíró-ságoknak, ahonnan továbbították az egyes községi előljáróságokhoz.

Igy a gyimesközéplóki előljáróság is megkapta a szóbanforgó rendelkezést. Ülésre hívták a tanácsot, ahol alaposan megvitaták a kérdést, majd így állapították meg az árakat:

Marhahús 10, borju 12, sertés 18, olvasztott zsír 34, kockacukor 27, kristálycukor 25, vaj 30 kgr., tej literje 4, tojás 1, kukorica liszt 3, kenyérliszt 6, rozsliszt 5, griz 8.50 kgr. I. oszt. bor literje 18, II.

oszt. 14, III. oszt. 8. Kukorica vékaja 36, I. oszt. rizs kgr. 18, II. oszt. 16, olaj 25 és végül pamut csomagja 180-200 lejt.

Ha a községi tanács megmaradt volna az elsőrendű közszükségleti, tehát élelmi cikkek maximalálásánál, egy szavunk sem volna. Azonban, amint a fenti kétségbelvonhatatlan hiteles adatok igazolják, hatáskörét messze túllépte. Eltekintve attól, hogy a cukor és más áruk szállítási költségei a 18-20 kilométer távolságra fekvő völgyekben lényegesen drágítják az árut s így nem lehet állomásmelletti mérleggel mérni a barackosi vegyeskereskedőt, elkövette azt a hibát, hogy a bort és pamutot is maximálta.

Mi köze a bornak az elsőrendű közszükségleti cikkekhez? Vagy a pamutnak?

K Ö Z G A Z D A S Á G

A dörzspapírgyárak felemeltetik a külföldi áru vámját

A temesvári Emery a szükséglet kétharmadát lefedni tudja

Temesvár, február 14.

Bármilyen alaposan alkalmazta is az új rezsim a védővámokat, mégis vannak olyan hiányai, amelyek egyes belföldi ipari termékeket a legsúlyosabb módon érintik.

Ilyen kirívó hiba például a dörzspapír váma, amely kilogrammonként 10 százaléknál nem magasabb, holott a papírbehozatalt például 70 százalékos vámmal terheli az állam a belföldi papírgyártás védelmére. Természetesen súlyos károkat okoz a belföldi dörzspapírgyártásnak, amely minden nehézség nélkül elláthatja az ország teljes dörzspapír szükségletét, amely összesen mintegy harminc vagonra tehető.

A külföldi gyárak ebben a cikkben valószínűleg dömpinget folytatnak: a saját országukban érvényes áron alul adják el Romániának és szokatlanul nagy rabatot adnak romániai vevőiknek, amivel a belföldi gyárak nem versenyezhetnek.

Romániának 3 dörzspapírgyára van, amelyek közül a színérváraljai Cometa és a most alakult temesvári Emeryt, együttesen tesznek most lépéseket az

ipari és kereskedelemügyi minisztériumnál a dörzspapír behozatalára irányuló védővám elrendelésére vonatkozólag.

A Cometa és az Emeryt arra hivatkoznak, hogy a gyár kapacitása a harmadik gyártól eltekintve is Románia jelenlegi dörzspapír szükségletét legteljesebb mértékben fedezni képes.

A nemrég bejegyzett temesvári Emeryt dörzspapírgyár közkereseti társaság tulajdonosai Fischer Imre és Laufschütz Károly. Részvénytőke 100 ezer lej, a gépberendezések, nyersanyagbeszerzés, szükséges építkezés stb. ennél azonban lényegesen nagyobb összeget tesznek ki. Az új gyár, amelynek próbagyártásai teljes sikerrel végeztek, a közeljövőben megkezdí majd munkálkodását, működését, kb. 18–20 munkást szándékozik foglalkoztatni és évi 20 vagon dörzspapír gyártását tervezi, ami Románia szükségletének mintegy kétharmadának felel meg.

Az Emeryt a színérváraljai Comataval kondíció-tárgyalásokban van, amelyek hír szerint, előrehaladott stádiumban vannak.

(— SZ.)

Megszűnt a legújabb „vén'eges” rendszer

A nagybankok fogják eladni az exportdevizákat az importőröknek

Eljötték a devizacertifikátok bevezetését — Az exportőr nem rendelkezhet szabadon a devizái felett — Manolescu-Strunga rendszerét teljesen átalakították

Bukarest, február 14.

Az üzletember, a kereskedő, a gyáros, már kezébe sem veszi az újságokat, ha tudni akarja, hogy mi a teendője a behozatal és kivitel terén, mert még jóformán végig sem olvasta a legújabb kormányintézkedések lényegét, már egészen határozatok vannak, amelyekről a következő nap már semmi sem marad meg. És így megy ez hetek és hónapok óta. Alig van nap, hogy a közgazdasági és napi sajtó ne jelentené, hogy hosszas tanácskozás és veszekedés után elkészült a „végleges” külkereskedelmi rendszer egy nappal később már fel is függesztik az „új” rendszer alkalmazását, azután megint arról van szó, hogy utolsó betűig életbe léptetik Manolescu-Strunga eredeti elképzelését. És kezdődik elől az egész tánc, amelybe belepusztulnak az ember idegei, összedőlnek üzleti tervek és számítások, milliók vagyonok és értékek kállódnak el és az egzisztenciák ezrei inognak meg.

Most megint készül egy „legújabb” és „legvéglegesebb” külkereskedelmi rendszer. A kereskedelmi minisztériumban napok óta dolgoznak az érvényben levő — van-e, aki tudja, hogy melyik? — kontingentálási rendelet módosításán, amely nem felel meg az export fejlesztésére irányuló érdekeknek és majdnem teljesen elkészült egy új dekrétum, hogy rövidesen a minisztérium elé kerüljön. Habár — írja a legfrissebb jelentés — az utolsó pillanatban még változás is eshetne a miniszterelnök és Dinu Brătianu liberális pártjának előtt levő rendeleten, véglegesen elhatározta a szerkesztőbizottság, hogy megszünteti a devizacertifikátok rendszerét. Vagyis megszünteti Manolescu-Strunga „új és végleges” rendszerének a lényegét, az exportra kerülő áruk ellenében kapott devizák részben szabadforgalmát, amely miatt hónapokig elkeseredett harc folyt egyrészt az exportőrök és importőrök különböző csoportjai, másrészt pedig a kereskedelemügyi minisztérium és a pénzügyminisztérium, illetve a Banca Natională között. Megszűntetik a devizacertifikátok

rendszerét, amely Slavescu pénzügyminisztert megbuktatta és amelyhez a végén már a Banca Natională is hozzájárult. És a megszüntetés akkor válik határozottá, amikor a kormány már kétszer is kinyomatta a különböző típusú devizacertifikátokat és miután előbb a vámvivatalok, majd a kontingentálási hivatal már jónéhány millió lej értékű certifikátot kibocsátott, ha még nem is kapták meg a valóságban a hivatalos papírokat.

Az „új” behozatali rendszer értelmében az importált áruk kifizetése a magánbankok útján fog történni, akiket a pénzügyminisztérium és a Banca Natională fog meghatalmazni erre. A kiszemelt pénzintézetek természetesen szigorú ellenőrzés alatt lesznek, hogy a kormány megakadályozza a tőke kivándorlást és a devizavisszáéléseket. Az importőrök ezeknek a bankoknak fogják fizetni azokat a valutakülönbözeteket, vagy prémiumokat, amelyeket Manolescu-Strunga elgondolása alapján az exportőrnek fizettek volna a devizacertifikátok szabad forgalma esetén. Ezekből a prémiumokból külön alapot akarnak létesíteni az export fejlesztésére. Azoknál az országoknál, amelyekkel Romániának kliring-szerződése van, a helyzet változatlan marad, mint amilyen ma.

Ebben a pillanatban még nem ismeretes az „új” kontingentálási rendelet részletes tartalma, de kiszivárgott hírek szerint az a bizottság, amely az új rendeletet megalkotta, azon a nézetten van,

Február második hetében jelenik meg a B. L. és a N. U. januári ajándék-regény kötete.

Szerzője:

Erdélyi Ágnes

Címe:

Kovácsék

EGY NAPRA

A FUNDATIA CAROL-PALOTA AZ EGÉSZ ORSZÁG ÉRDEKLŐDÉSÉNEK A KÖZPONTJA LESZ EZ A NAP LESZ

A SZERENCSE NAPJA ÉS A REMÉNY NAPJA!

Február 15-ikén lesz az Állami Sorsjáték negyedik osztályának a nagy húzása.

Hat óra alatt 34.451 nyereményt fognak kihúzni 203.746.000 lei összegben.

UJITSA MEG A SORSJEGYÉT! VEGYEN ÚJ SORSJEGYEKET!

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brașov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia
Cernăuți	Banca Comercială Națională B-ca Oehlgieser et Horowitz Alfred Noe	Tg.-Mureș	Union
Cluj	Banca Hiescu	Timișoara	Ernest Révész Banca Centrală Banca Timișoara Banca de Scont

hogy megtalálta a devizaellátás legegyszerűbb formáját. A devizacertifikátok rendszere nagyon komplikált lett volna. Az új rendszer értelmében az exportőr köteles lesz a Banca Nationalănak járó devizahányadot a hivatalos árfolyamon átadni, úgy, amint azt Manolescu-Strunga miniszter rendelete előírta, míg a fennmaradó devizákat napi árfolyamon a devizakereskedelmre feljogosított bankok útján az importőröknek. De nem az exportőr fogja eladni a devizát annak az importőrnek, akinek akarja, hanem a bank. Az új rendelet másik lényeges ujtása az, hogy megszüntíti a szabad devizák felhasználási jogát. Mint ismeretes, az exportból eredő devizáknál, ha petróleumból származnak, 60 százalék, más cikkekből pedig 20 százalék jár a Banca Nationalának, viszont az exportőr marad a petróleumdevizák 40 százaléka és a más eredetű devizák 80 százaléka. Az új rendelet elő fogja írni, hogy ezeknek a szabad devizáknak a 20 százalékát — amely az összes deviza 8, illetve 16 százalékát teszi ki — csakis magánosok régi árutartozásainak fizetésére lesz lehet felhasználni, öt százalékát pedig a Banca Natională által megjelölt bizonyos célokra. A régi árutartozások fizetésére szolgáló 20% devizát a tulajdo-

nosok akár saját tartozásaik fizetésére fordíthatják, akár átengedhetik másoknak is, de csak ugyanezen célra. A többi 75 százaléka a szabad devizáknak tettes szerinti célokra lesz fordítható.

A hírek szerint az új rendelet jóformán semmit sem hagyott meg a kormány gazdasági bizottságának abból a határozatából, amelyet Manolescu-Strunga elutasítása előtt hozott. A kereskedelmi miniszter, akit a hét végére várnak haza, nem fog ráismerni a saját külkereskedelmi rendeletére és legalább is kérdése, hogy csak ugy belenyugszik ebbe. A gazdasági életnek a legjobb kilátásai vannak arra, hogy ez a „legvéglegesebb” importrendszer is alapos változásokon fog még keresztül menni, ha Manolescu-Strunga itthon lesz.

Felhívás. Felhívom mindazon mezőgazdasági szeszgyárosokat, akik az 1934 december hó 16-án Dej-en a mezőgazdasági szeszgyárosok sereglőit tárgyaló értekezleten résztvettek, hogy a f. évi február 24-én vasárnap Dejen tartandó hasonló tárgyaló értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek, miután autentikus forrásból származó értesülés szerint az ügy érdemi elintézése már aktuálissá vált. Feltétlenül számítsanak az összes érdekeltek megjelenésére. Dej, 1935 február 7-én. Rosmann Lipót.

A lecsuszott, talaját vesztett erdélyi magyar család életét vetíti ez a regény, amelynek gyújtópontjában az Életnek nekiinduló és annak milliónyi akadályaitól megtorpanó fiatal lány áll.

Kartellbe lépett az ország három legnagyobb rézgálicgyára

Beszüntettek minden hitelüzletet — Kilónként 16 lej a nagybani eladás alapára — Beltölti rézgálicot vásárol ezentúl a bortermelők szövetsége

Bukarest, február 14.

Heteken tartó tárgyalások után az ország három legnagyobb rézgálicgyára közötti kartellmegállapodás jött létre. A kartellbe a nagybányai Phönix-kénsavgyár, az állami kénsavgyár Zalatnáról és az aussigi konzernhez tartozó „Mărășești” vegyészeti gyár vesz részt. A piac ellenőrzésére irányuló egyezmény létrejöttével a gyárak elkerülték azt a kemény harcot, amely a tavalyi szezonban is kialakult közöttük, különösen, amióta a Mărășești új rézgálicgyára elkészült és kijött a piacra. A két régebbi gyár, a Phönix és az állami RIMMA nem akarták, hogy most, amikor a rézgálicgyártáshoz szükséges nyersanyag, a vörösréz behozatala a legnagyobb nehézségekből és a valutakülönbözetek miatt rengeteg pénzbe kerül, belföldön pedig az egészen kevés kapható rézért ugyancsak hallatlanul magas árakat kérnek, konkurrenciát csináljanak és letörjék a készárak árát és ráfizessenek az üzletre, amikor a meg egyezéssel, ha komoly engedményeket igényelt is a gyárak részéről egymással szemben, rentábilis lehet a jelentősnek ígérkező rézgálicüzlet.

A három vállalat között kvóta-alapon jött létre a meg egyezés. Legnagyobb a régi és legnagyobb felszerelésű Phönix-gyár kvótája. Mindemellett abban állapodtak meg a gyárak, hogy mindegyik megtartja a saját vevőit és csak utólag számolnak el egymásközött a kvótarányoknak megfelelően. Az eladások ellenőrzésére és a belső elszámolások megejtésére külön irodát állítottak fel a RIMMA rézgáliceladási osztályának keretében. A kartell első határozata az, hogy teljesen beszünteti a hitelüzletet. Kivételes esetekben nagyvevőknek eladhatnak a gyárak rézgálicot 10 százalékos előleg lefizetése

és a fennmaradó összeg utánvételezése mellett. Ezt az intézkedést a gyárak azaz indokolják, hogy ők is csak a pénz előzetes lefizetése ellenében kapnak rézet külföldről. Árak tekintetében a kartell kilónként 16 lejben állapította meg a rézgálic alapárát, amelyhez még különféle kisebb pótdíjakat számítanak fel, aszerint, hogy az áru milyen csomagolásban kerül eladásra.

A belföldi rézgálicipar legkeményebb ellenfelével, a bortermelő szövetségek központjával is megegyezett. Mint ismeretes, eddig a bortermelő szövetségek központja minden évben 200–300 vagon angol rézgálicot hozott be 75 százalékos vámkedvezménnyel. Ezt az importot azon a címen kérte és kapta meg a szőlőtermelők szövetsége, hogy a belföldi ipar nem tudja az egész szükségletet ellátni és az áruja, bár minőségileg gyengébb a külföldinél, jóval többbe kerül. Akkor azonban még nem létezett a Marășești rézgálicgyára, amelynek üzembe helyezésével kétségtelenné vált, ami különben már azelőtt is az igazság volt, hogy a belföldi ipar mennyiségileg teljesen fedezni képes a fogyasztást. Minőségileg pedig az ipariügyi minisztérium ellenőrzése alatt a múlt ősszel elrendelt vegyelemzés kiderítette, hogy egyes belföldi készítmények még koncentráltabbak, mint az angol áru, tehát a bortermelő szindikátusok második vádpontja is megdőlt.

Közbe jött azután az angol követelések átutalásának a beszüntetése, amely kérdésben csak most egyezett meg Manolescu Strunga. A bortermelő szövetségek központja még most sem tudta kifizetni a tavaly behozott 200 vagon angol rézgálic árát, viszont az angol gyárak amúgysem lettek volna hajlandók az idén ismét szállítani. És ha mégis, a Banca Naționa-

ISCHIAS

„A Sloan's Liniment megszabadít ettől a bajtól — paratlan gyógyszer”

Azon egyének, akik a szabadban élnek és az időjárás viszontagságainak ki vannak téve, előbb-utóbb a rheuma, a derékfájdalmak, vagy az izomneurálgia áldozatává esnek. Nem is említjük meg az ebből származó idő- és pénzvesztéseket. Őrizkedjen ezen a télen ezektől a betegségektől. Ahogy a legkisebb fájdalmat érzeli, azonnal használjon SLOAN'S LINIMENT-et, ami azonnal beszívódik és hihetetlen megkönnyebbülést okoz.

Ha izom-, ideg- vagy bármilyen más fájdalom kínozza, használjon SLOAN'S-t. A fájdalmat ott kell megtámadni, ahol érezhetővé válik. Főleg az egész szervezetet gyógyszerekkel elhalmazni. A SLOAN'S LINIMENT azonnal beszívódik, felmelegíti a szöveteket és az idegeket és eloszlatja a fájdalmat előidéző duzzanatokat.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

SLOAN'S LINIMENT

MEGSZÜNTET MINDENMÉLY FAJDALMAT

EGY ÜVEG RÉGI ÁRA 75 LEI
MOSTANI, REDUKÁLT ÁRA 60 LEI

la is ellenállott ezuttal annak, hogy tekintélyes devizamennyiség vándoroljon ki az országból olyan áruért, amelyből belföldön megfelelő minőség és mennyiség kapható. Mert minden vámkedvezmény ellenére, az angol rézgálic kilónként 15.50 lejbe kerül ma Romániában, vagyis 200 vagon rézgálicért 31 millió lej vándorolna külföldre, vagy még több, ha az angol fontot nem a Banca Națională útján szerzi meg a bortermelők szövetsége. Mindezekre való tekintettel a bortermelő szövetségek központja tárgyalásokat kezdett a belföldi gyárakkal és sikerült

is megállapodnia velük, hogy a szőlőgazdák részére körülbelül 200 vagon rézgálicot kilónként 14 lejért fognak rendelkezésére bocsátani, vagyis kilónként másfél lejjel olcsóbban, mint amennyibe az angol áru kerülne.

A három vezető romániai rézgálicgyár ezzel az egyezményrel konszolidálta helyzetét a piacon. Van azonban az országban két kisebb rézgálicgyár, amely nem tagja a kartellnek. Az egyik üzem a temesvári Grozit-művé, amely a nagy gyárak árnyékában eddig is szépen dolgozott és most előreláthatóan nagyobb lendületet fog venni. A másik kartellen kívüli rézgálicgyár most készült el Bukarestben és a Goldenberg Testvérek rézgálicgyár tulajdona, amely eddig az üzemből kikerülő rézhulladékokat más rézgálicgyáraknak adta el. Ennek a két gyárnak az egész termelése azonban olyan kicsiny, hogy nem zavarja a kartellvállalatok körét és számításait.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyzari feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Vétel-eladás

Cărpîn'sen Concordia téglagyár telepen fekvő téglá, hornyolt és hódfarkú cserépgyártó gépeink eladók. Hercules S. A. Dicioșan Martin.

Egy elsőrendű minősített szementali tenyész-bika eladó. Érdeklődni Beldi uradalom, Budila (Bodola) 1592

Rádiók!

MINERVA
STANDARD
ORION

9 havi részletre

Braun S.

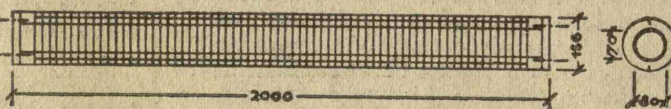
Brassó, Str. N. Titulescu 7.
Telefon 8-86.

Állást keres

Dajkának ajánlkozik Kovács Paul, jud. Târnava Mică. 1639 Mihályné Beseniu p. u. Săn-

Állást nyer

Kertészegéd, önálló, komoly virágkertetben gyakorlott, kerestetk. László kertész, Mercurea-Ciuc. 1602

Bordás fűtőtestek kifogástalan állapotban, eladók:
HERCULES S. A. DICIOȘAN MARTIN.

Vegyes

Gyógyfürdőt keresek berbe. Castl, Timișoara I. Piața Unirii 11. 1587

Bukarest

Dr. Keszenbaumné egészségügyi- és gyógytorna kurzusait megkezdte. Jelentkezés: Str. Jules Michelet 15. Telefon 227/20. 21219-b

Paplan és ágynemű különlegességek, valamint iparművészeti lakásdíszítési cikkek szolid árakban. Luxor, C. Victoriei 50. Pasajul Imobiliár. Cégtulajdonos: Szűcs D.

Szülészeti orvosnő, dr. Brohovi: nőbetegségek, terhességek, kezelések, operációk, diathermia. Rendel: 2-8-ig Calea Văcărești 64. emelet.

Alkalmi vétel, lejáratok ki nem váltott, követelést használt ruhák, felöltők, smokingok minden nagyságban olcsón kaphatók. Manchester, Bukarest, Colței 27. 20192-b

Házi készítésű cserna- és gyapjú-harisnyák, férfi zoknik, férfi sportharisnyák, meleg férfi, női, és gyermekharisnyák, stucnik, karman-tyuk, általában mindennemű harisnyák kötését és stoppolását vállalom, esetleg hozott anyagból is. București I. str. Cazărmei 2. prin Antim.

Dr. Botvink berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel: 12-2, 5-8-ig. Vasárnap 9-10-ig. Bukarest, Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34-11. 20142-b

Pénzt folyósítunk azonnal bármilyen összegben mindenféle ékszerre és egyéb értéktárgyra. Legmagasabb áron vásárolunk aranyat és mindennemű használt ékszert. „Lombard” Sf. Jonică 11.

A HAZI KRASZAI KEZELŐKÖNYVE. Krbeké kitűnő munkája alapján a leggyorsabb és a legkülönlegesebb tesztakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyeddánnyi költséggel. Ára félvaszon kötésben 40 lej. Brassó. Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Diétás konyha

összeállította: Dr. Vincze Jenő orvos

Vegetáriánus étrend

fűgellékkel.

Ára 95 lej, utánvétellel 115 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Románnyelvtan

Dr. Alexi György: Román nyelvtan.

Magántanulásra igen alkalmas, gyakorlati könyv, olvasmányokkal. Ára 99 lej. Schenk gyakorlati módszere Román Zsebnelvtan, Magántanulók részére. Ára 35 lej.

Román társalgó magyar-román és román-magyar beszélgetések. Ára 35 lej.

A két utóbbit utánvétellel nem szállíthatjuk a csekélyesség miatt. Portóval együtt 40 lej küldendő be utalványon vagy bélyegben.

SOLTÉSZ JÓZSEF:

Családi- és weekend-házak

Anyagismertetés, építkezések végrehajtása, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések, stb.

Ára 80 lej.

RERICHE BÉLA:

Kertés ház

Hogyan építsünk kertés házat és hogyan rendezzük be házi kertünket? Számítalan kislakásos családi kertés ház terve, 46 szöveg közötti ábrával.

Ára 99 lej

Kapható és postán is megrendelhető a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában.

Szerkesztői üzenetek

A. A., előfizető. Mindenekelőtt forduljon tanácsért és utbaigazításért a bukaresti mezőgazdasági kamarához, ahol bizonyára tudnak közelebb eső címekkel szolgálni fájlatok beszerzését illetően. A kérdést azonban szak-könyvekből is tanulmányoznia kell. Iyennekkel a B. L. könyvosztálya bőven rendelkezik, ha erre vonatkozó kívánságát egy levelező lapon lesz szives közölni, szívesen szolgál megbízható szakmunkák jegyzékével.

Ha Kolozsvárra utazik,

okvetlenül keresse fel az Erdélyben egyetlen szakszerű vezetés alatt álló

francia diétás éttermet

Calea Victoriei 39.

Cukor-, vese-, gyomor-, epe betegnek nélkülözhetetlen.

Erdélyi nagy cserép- és téglagyárnő, kaucióképes

utazó-tisztviselőt

keres fix fizetéssel. Lehetőleg 45 év alatti korban levő, izr vallású, román-német-magyar nyelvtudással bíró és jó bizonyítványokkal rendelkező egyének teljes alaku fényképes sajátkezüleg írt ajánlatát, a a fizetési igények megelőzésével továbbítja Rudolf Mosse, Arad

Felöltszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lag- és könyvkiadó B. L. Brassó

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.